

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM İÇİN BİLGİ KAYNAĞIM ESTÜ

BUGÜN ATAMIZDAN BİR ARMAÇAN
ESTÜ'DE 23 NİSAN

ALMAN HAVACILIK VE UZAY
MERKEZİ VE ESTÜ İŞ BİRLİĞİ İLE
İNSANSIZ HAVA ARAÇLARI VE
YENİ NESİL AVİYONİKLER

ESKİMEYEN YAZILAR
KUTADGU BİLİC

İÇİNDEKİLER

- ◆ Bugün Atamızdan Bir Armağan
ESTÜ'de 23 Nisan
- ◆ İklim Değişikliğine Uyum İçin Bilgi Kaynağım ESTÜ
- ◆ Alman Havacılık Ve Uzay Merkezi Ve Estü İş Birliği İle
İnsansız Hava Araçları Ve Yeni Nesil Aviyonikler
- ◆ Benim ESTÜ Hayatım
- ◆ Eskişehir'in Yeraltı Zenginlikleri Üzerine Notlar Altın
- ◆ Zeynep Şen'le Drama Tiyatro İlişkisi
Dramanın Tiyatro İle Dansı...
- ◆ 5 Kitap 5 Dünya
- ◆ Ezgi İle Gerçekten Sanala Dijital Oyun Hikayeleri
- ◆ Altın Kural:
Kişiye Özel Sürdürülebilir Sağlıklı Beslenme
- ◆ Eşekli Kütüphaneci "Mustafa Güzelgöz"
- ◆ 4 Kişi 1 An
- ◆ 5 Kitap 5 Dünya
- ◆ Eskimeyen Yazılar
- ◆ Bir Ses, Bir Renk
- ◆ Chess.ESTÜ
- ◆ Eskişehir
- ◆ Basında Biz

İmtiyaz Sahibi
Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu

Yayın Yönetmeni
Prof. Dr. Abidin Kılıç

Editör
Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Ertuğrul Algan
Doç. Dr. Burçin Yersel
Doç. Dr. Erhan Yıldırım
Dr. Öğr. Üyesi H. Selçuk Kıray
Dr. Öğr. Üyesi Asuman Kaya
Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan
Öğr. Gör. Dr. Arzu Çelen Özer
Öğr. Gör. Füsun Adar
Öğr. Gör. Alper Bayrakdar

Röportajlar
Öğr. Gör. Firdevs Diğdem Güven
Öğr. Gör. Aytekin Atasoyu
İhsan Tarık Çelik
Elçin Ulusoy Kıray
Özlem Köse

Fotoğraf
İhsan Tarık Çelik
Fatih Pazi

Görsel Yönetmen
Öğr. Gör. Alper Bayrakdar
Öğr. Gör. Uğurcan Çorbacı

Tasarım
Öğr. Gör. Alper Bayrakdar
Öğr. Gör. Uğurcan Çorbacı

Adres: Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü
Eskişehir Teknik Üniversitesi
İki Eylül Kampüsü
26555 Tepebaşı / ESKİŞEHİR
Santral: +90 222 321 35 50

www.eskisehir.edu.tr
<https://eskisehir.edu.tr/universitemiz/estu-aktif>

ISSN: 2718-0018

Küresel salgının gölgesinde geçirdiğimiz bayramların geride kaldığı, yerini özlediğimiz bayram sevinçlerine bırakan Ramazan Bayramı'nı hep birlikte karşıladığımız 55. Sayımızla karşınızdayız.

55. sayımızda sizleri ilk olarak üniversitemizde coşkuyla kutlanan 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'na götürüyoruz. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün tüm dünya çocuklarına armağan ettiği kutlu günde Atamızın bugüne ışık tutan sözlerini bir kere daha hatırlıyor, gösterdiği hedefe emin adımlarla yürüyoruz.

Çağımızın en önemli çevresel ve ekonomik sorunları arasında ön sıralarda yer alan iklim değişikliği sağlıktan tarıma, yaşamın her alanında olumsuz etkiler oluşturan son derece karmaşık bir sorun. Bilgiye erişim ise sürecin yönetilmesinde en önemli nokta. Rektör Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu'nun "İklim Değişikliğine Uyum İçin Bilgi Kaynağım ESTÜ" çalışmaları kapsamında yayımlanan röportajı sizler için ESTÜ Aktif sayfalarına da taşıyoruz.

Uluslararası projelerimiz dünyaya açılan kapılarımız. Bu sayıda sizleri Alman Havacılık ve Uzay Merkezi ile Eskişehir Teknik Üniversitesi ortaklığında yürütülmekte "Next Generation Avionics for Sustainable Aviation" başlıklı projeye götürüyoruz.

Benim ESTÜ Hayatım yazı dizimizde konuğumuz 2020 Spor Bilimleri Fakültesi mezunumuz İsmail Kuruoğlu. Kuruoğlu'nun ESTÜ hikayesini keyifle okuyacaksınız.

Sanata Dair, tiyatro geçmişini drama eğitimi ile harmanlayan oyuncu Zeynep Şen'i ağırlıyor. Tiyatro drama ilişkisini konuştuğumuz söyleşide dramının ne kadar güçlü bir öğrenme yöntemi olduğunu da tartışıyoruz.

Ezgi ile "Gerçekten Sanala Dijital Oyun Hikayeleri"nde dijital dünyanın nefes kesen oyunlarını tanıtmaya devam ediyoruz. Ara sınavlar sonrası dijital dünyada farklı deneyimler için Ezgi'nin önerilerine kulak veriyoruz.

Akademi Hastanesi bol şekerlemeli, tatlılı bayram sonrası sağlıklı beslenmenin önemine dikkat çekiyor. Sürdürülebilir sağlıklı beslenme alışkanlığı için Diyetisyen Bengisu Özer'in tavsiyelerine kulak veriyoruz.

Bu sayıdan itibaren çok özel bir yazı dizisi ile karşınızda olacağız. Satranç Kulübü tarafından hazırlanan chess.ESTÜ satranç dünyasının kapılarını bizler için aralayacak.

Tarihin Tanığı Ünlü Kütüphaneler, Eskimeyen Yazılar ve Eskişehir bu sayıda da yine bizlerle.

Sağlık, esenlik, huzur dolu nice bayramlara...

ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ESKİŞEHİR TECHNICAL UNIVERSITY

Ramazan Bayramınız Mübarek Olsun

Mübarek Ramazan Bayramının, tüm insanlığın özlemini çektiği huzurun ve mutluluğun egemen olduğu; savaşın, terörün, çatışmaların, salgın hastalıkların ve tüm acıların geride kaldığı daha yaşanabilir bir dünyaya vesile olmasını ve bizleri sevgi, saygı, kardeşlik, birlik ve beraberlik duygularının canlandığı günlere kavuşturmasını diliyorum.

Bu bayramda dünyanın farklı yerlerindeki Müslüman kardeşlerimizin yaşadığı mağduriyetlerin son bulması için dua ediyor, dünya genelinde huzur, barış ve kardeşliğin hâkim olmasını yürekten diliyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle başta Üniversitemizin değerli mensupları, sevgili öğrencilerimiz ile değerli aileleri olmak üzere tüm İslam aleminin Ramazan Bayramını kutluyor; idrak edeceğimiz Bayramın Ülkemize, İslam alemine ve bütün insanlığa huzur, barış, adalet ve merhamet getirmesini temenni ediyorum.

Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu
Rektör

BUGÜN ATAMIZDAN BİR ARMAĞAN ESTÜ'DE 23 NİSAN

“Ey yükselen yeni nesil, gelecek sizindir. Cumhuriyeti biz kurduk; onu yükseltecek ve sürdüreceksiniz.”

“Küçük hanımlar, küçük beyler! Sizler hepiniz geleceğin bir gülü, yıldızı ve ikbal ışığıdır. Memleketi asıl ışığa boğacak olan sizsiniz. Kendinizin ne kadar önemli, değerli olduğunuzu düşünerek ona göre çalışınız. Sizlerden çok şey bekliyoruz.”

“Çocuklarımızı artık düşüncelerini hiç çekinmeden açıkça ifade etmeye, içten inandıklarını savunmaya, buna karşılık da başkalarının samimi düşüncelerine saygı beslemeye alıştırmalıyız. Aynı zamanda onların temiz yüreklerinde; yurt, ulus, aile ve yurttaş sevgisiyle beraber doğruya, iyiye ve güzel şeylere karşı sevgi ve ilgi uyandırmaya çalışılmalıdır.”

“Çocuk sevgisi insan sevgisi için bir ihtiyaçtır.”

“Biz her şeyi gençliğe bırakacağız... Geleceğin ümidi, ışıklı çiçekleri onlardır. Bütün ümidim gençliktedir.”

“Gelecek için hazırlanan vatan evlatlarına, hiçbir güçlük karşısında yılmayarak tam bir sabır ve metanetle çalışmalarını ve öğrenim gören çocuklarımızın ana ve babalarına da yavrularının öğreniminin tamamlanması için hiçbir fedakarlıktan çekinmemelerini tavsiye ederim.”

“Geleceğimizi onlara emanet ediyoruz; Çocuklar geleceğimizin güvencesi, yaşama sevincimizdir.

Bugünün çocuğunu, yarının büyüğü olarak yetiştirmek hepimizin insanlık görevidir”.

“Türkiye Cumhuriyeti’nin, özellikle bugünkü gençliğine ve yetişmekte olan çocuklarına hitap ediyorum: Batı senden, Türk’ten çok geriydi. Manada, fikirde, tarihte bu böyleydi. Eğer bugün batı teknikte bir üstünlük gösteriyorsa, ey Türk Çocuğu, o kabahat da senin değil, senden öncekilerin affedilmez ihmali-nin bir sonucudur. Şunu da söyleyeyim ki, çok zekisin!.. Bu belli. Fakat zekânı unut!.. Daima çalışkan ol!”

“Gençler! Cesaretimizi güçlendiren ve sürdüren sizlersiniz. Siz, almakta olduğunuz terbiye ve kültür ile, insanlık değerinin, vatan sevgisinin en değerli örneği olacaksınız”.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM İÇİN BİLGİ KAYNAĞIM ESTÜ

İhsan Tarık Çelik

Sanayi Devrimi ile başlayan ve 21. yüzyılda tüm dünyanın ortak sorunu haline gelen küresel problem; iklim değişikliği. Yakın bir zamana kadar küresel ısınma terimiyle tanımlanan fenomen artık kabul sürecini tamamladı ve geriye iyileştirilebilmesi adına düğmeye basmak kaldı. İklim değişikliği; çağımızın en önemli çevresel ve ekonomik sorunları arasında ön sıralarda yer alan, özellikle bulunduğumuz coğrafyada yaşamın her alanında olumsuz etkiler oluşturan son derece karmaşık bir sorundur. Gerek kişisel çabalar gerek kurumsal ve kitlesel katkılar olmak üzere ivedilikle bazı şeylerin değişmesi gerektiğini bizlere fısıldayan bu durumu en iyi şekilde yönetebilmek, adını koymanın ötesinde çaba gerektiriyor hiç kuşkusuz.

Bilimsel verilerin ışığında içinde bulunulan yüzyılın problemleriyle başa çıkmayı ve başa çıkma becerilerine sahip olan profesyoneller yetiştirmeyi kendisine ilke edinen Eskişehir Teknik Üniversitesi, iklim krizi konusu için de

düğmeye bastı. Bu kapsamda 2022 yılı ESTÜ tarafından “İklim Değişikliğine Uyum Yılı” ilan edildi. Bu önemli gelişme ile İki Eylül Kampüsü’nde ağaçlandırma çalışmaları tüm personel ve öğrencilerin desteği ile başlatıldı. Öğrenme ve Öğretme Gelişimi Birimi (ÖGEB) Müdürü Doç. Dr. Nuray Gedik’in koordinasyonunda “İklim Değişikliğine Uyum için Bilgi Kaynağım ESTÜ” mottosuyla başlatılan süreç hız kesmeden devam ediyor.

Bu kapsamda yürütülen farkındalık çalışmaları kapsamında Rektör Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu’nun Radyo Estü’nün konuğu oldu. Rektör Döğeroğlu, iklim değişikliği konusunun tüm dünyayla birlikte ülkemizde de uzun yıllardır konuşulan bir konu olduğunu ifade ederek şu açıklamalarda bulundu: “Bu konuya çözüm üretmek adına bazı uygulamaların hayata geçirilmesi gerektiğini düşünerek bu süreci başlattık. Hatırlarsanız 2021-2022 Akademik Yılı Açılış Töreni’imizde ilk dersimizi de; ‘Ülkemizde iklim değişikliğine uyum yolculuğu ve takvimi nedir?’ temasıyla başlatmıştık. Bu konuda uzman olan Çevre ve Şehircilik Eski Bakanı Veysel Eroğlu Hocamız da

oldukça kapsamlı bir konuşma yapmıştı. Dolayısıyla akademik yıla biz bu temayla başlamış olduk. Sonrasında, 2021 yılı Aralık ayı içerisinde ‘Üniversitemizde öğrencilerimiz, akademik çalışanlarımız ve idari çalışanlarımızın farkındalık düzeyi nedir? Bu konuya bakışları ne durumdadır? Bir eğitim ihtiyacı var mıdır? Bilgi düzeylerinin tutum ve davranışlarına yansıma şekilleri ne düzeydedir?’ sorularından yola çıkarak bir anket uygulaması yaptık. Bu uygulama sonucunda bu zamana kadar yaptığımız anketlerin içerisinde en fazla geribildirim aldığımız anket çalışması olduğunu görerek çok memnuniyet verici bir durumla karşılaştık. Anket kapsamında yöneltilen sorulara uzun ve kapsamlı yanıtların verildiği bir çalışma oldu. Bu aşama bizi gerçekten memnun etti.

“Güvenilir bir bilgi kaynağından sürekli beslenmeye ihtiyaç var”

Öte yandan bu anket sonuçlarında Üniversitemiz genelinde bilgi ve farkındalık düzeyinin oldukça yüksek olduğunu görmek, bu konudaki bilginin tutum ve davranışlara yansıtılması konusunda hassasiyetlerini yansıtan kişi sayısının oldukça yüksek olması bizleri memnun eden diğer hususlardı. Bu anketin içerisinde bizlere yol gösterecek olan birkaç soru daha vardı. Bu sorular kapsamında güvenilir bilginin kaynağının neresi olduğunu ölçmeye ve belirlemeye çalışmıştık. Bu sorulardan aldığımız yanıtlar doğrultusunda doğru ve güvenilir bilginin kaynağının “Akademi” olduğunu gördük. Böylelikle

de güvenilir bir bilgi kaynağından sürekli beslenmeye ihtiyaç olduğu konusu da ortaya çıkmış oldu. Bu verilerden hareketle sürecin içerisine akademik ve idari personelimiz ile öğrencilerimizi de katarak ilerlememiz gerektiğini düşündük ve kurumsal bir sorumluluk olarak bu süreci başlatmış olduk. İklim değişikliği konusu çok geniş bir alanı kapsıyor. İçerisinde; gıda güvenliği, çevre kirliliği, tasarım alanı, ulaşım sektörü gibi geniş bir yelpazeyi kapsıyor. Dolayısıyla, bu konuyla ilgili çalışmalar İklim Değişikliğine Uyum Yılı kapsamında bu yıl için belirlenmiş bir tema olsa da Eskişehir Teknik Üniversitesi olarak kurulduğumuz günden bu yana Sürdürülebilir Eko-Kampüs Komisyonumuzda da bu konuları ele almaya çalıştık. Yine Uluslararası Green Metrics sıralamasında her yıl belli oranda bir ilerleme kaydediyoruz. Greenmetrics’in parametreleri sadece yeşil alan ve ağaçlandırma faaliyetlerini değil; enerji, su ve ulaşım gibi kaynak ve süreçlerimizi etkin kullanabilme faaliyetlerini kapsıyor.

“Öğrenci Kulüplerimiz sayesinde öğrencilerimiz de sürece dahil oluyor”

Bu konuda çalışma yapan ve bu konuya emek veren öğrenci kulüplerimiz var. Öğrencilerimiz de sürecin içerisinde yer alıyor. Bunların başında da asıl teması çevre ve sürdürülebilirlik olan Çevre ve Sürdürülebilirlik Kulübümüz yer alıyor. Şu an yürütülen çalışmaların içerisinde aktif bir şekilde onlar da yer almaya gayret ediyorlar.

“Hedef, İki Eylül Kampüsü’nü 3 bin ağaç ile donatmak”

Bu yıl planlanan etkinlikler sadece seminerler, sempozyumlar gibi tek taraflı bilgilendirme faaliyetlerinin ötesinde interaktif çalıştaylar yaparak öğrenme ve konuşulan her şeyi bizatihi kampüsümüzde hayata geçirme faaliyetlerinden oluşuyor. Bu etkileşimli faaliyetleri de birkaç hafta önce akademik ve idari personelimiz ve öğrencilerimizi kapsayacak şekilde hayata geçirmeye başladık. Ağaç dikme etkinliğimiz bu faaliyetler içerisinde yer alan önemli girişimlerden birisi. Bu kapsamda bu yıl içerisinde 3 bin adet ağacı kampüs ekosistemimize kazandırma gibi bir hedefimiz var. Öte yandan bir yağmur bahçesi oluşturmayı planlıyoruz. Oldukça kıymetli olan yağmur suyunun çatılardan veya belirli alanlardan biriktirilerek toplanması ve kullanımı çok önemli. Enerji tasarrufu, su tasarrufu, sağlıklı yaşam için kampüs içi bisiklet kullanımını artırma gibi alanlara yönelik çalışmalarımız devam ediyor. Ülkemiz açısından baktığımızda da 2021 yılı Ekim ayı itibarıyla Ülkemizin Paris İklim Anlaşması’nı imzaladığını görüyoruz. Meclisteki komisyon ülkemiz için bir uyum eylem planını da tamamladı. Dolayısıyla ülke olarak da yapmamız gereken hususlar hem vatandaş olarak hem de kurumlar olarak bir takım ödev ve sorumluluklar yerine getiriliyor olacak. Bu görevler tevdi edilmeden bir şekilde üzerimize almış olduk.

“Birbiriyle konuşan ve ortak amaca hizmet eden bir ekosistem kurmayı hedefliyoruz”

Eskişehir Teknik Üniversitesi olarak almış olduğumuz sıfır atık belgemiz var. Bu da Üniversitemizdeki Atık Yönetimi Komisyonumuz ve Sürdürülebilir Eko- Kampüs Komisyonumuz birbiriyle konuşan ve enerji üretimini ve verimliliğini sağlayan bir görev yürütüyor. Dolayısıyla tüm temalarda birbiriyle konuşan ve ortak amaca hizmet eden bir ekosistem kurmayı hedefliyoruz.

Önce kişiler ve kurumlar olarak sorumluluklarımızı yerine getirebilmemiz önemli. Sorun çok boyutlu olduğu için disiplinlerarası kurum ve kuruluşların birlikte yaklaşmasını ve çözüm üretmesini gerektiriyor. Birlikte hareket edebilmek de oldukça önemli. Eskişehir Teknik Üniversitesi olarak İklim Değişikliğine Uyum Yılı kapsamında başarmayı amaçladığımız şey tam olarak bu. Başka kurtuluş yolumuz yok; bizim bu işi mutlaka yapmamız gerekiyor. Çünkü bize emanet edilen bir dünya var ve bu dünyayı gelecek nesillere temiz, yaşanabilir ve sürdürülebilir bir şekilde bırakmalıyız. Dünya nüfusu hızla artıyor olmasına rağmen kaynaklarımızın artışı aynı hızla gerçekleşmiyor. O nedenle korumamız, kollamamız ve tasarruflu kullanmamız gerekiyor”

“İklim değişikliği konusunda hem idari ve akademik personelimizin hem de öğrencilerimizin oldukça ilgili ve farkındalık sahibi olduğunu görmek bizleri Rektörümüz öncülüğünde harekete geçmeye sevk etti”

“İklim Değişikliğine Uyum Yılı” kapsamında özveri ile yürütülen eğitim faaliyetlerini koordine eden Doç. Dr. Nuray Gedik ise faaliyetlerin ‘çıktı odaklı’ bir şekilde yürütülmesine özen gösterdiklerini vurguluyor. Sürecin başlangıcında bir komisyon toplantısı yapıldığını ve o toplantıya Öğrenme ve Öğretme Gelişimi Birimi (ÖGEB) adına katıldığını vurgulayan Doç. Dr. Gedik, süreci şu şekilde tanımlıyor: “Komisyon toplantısında eğitim –öğretim süreçlerini İklim Değişikliğine Uyum Yılı sürecine nasıl entegre edebileceğimiz konusunda bir beyin fırtınası yaptık. Komisyondaki diğer hocalarımızla birlikte ‘Eğitim- öğretim ayağında neler yapabilir?’ sorusu üzerine düşündük.

Tıpkı Rektörümüz Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu’nun da vurguladığı gibi bu komisyon çalışmaları sonucunda uygulanan anket sonuçlarına göre, Üniversite olarak yüksek oranda bir farkındalık ve inanca sahip olduğumuzu görmek bizleri harekete geçmeye sevk etti. İklim değişikliği konularında iletişim araçları tarafından yeterli ve güvenilir bilgilendirme yapılmadığını düşünen mensuplarımıza yönelik olarak bilgilendirici ve tematik eğitim başlıkları belirledik ve gönüllü hocalarımızla eğitimlere başladık. Eğitim içeriklerinin uygulamalarla desteklenmesi için araştırma ve uygulama faaliyetlerinin de desteklenmesine yönelik çalıştaylar planladık.

“Araştırma sonuçlarına göre güvenilir bilgi kaynağı Akademi”

Üniversitemizin iklim farkındalığını saptamak adına başlattığımız araştırma ve ölçüm süreci bizlere güvenilir bilgi kaynağı olarak Üniversitemizin görüldüğünü gösterdi. “ESTÜ olarak bilgi kaynağı olalım” dedik ve bu motto ile yola çıktık. Akabinde tamamen gönüllü iklim değişikliği elçileriyle çok boyutlu ve kapsamlı olarak bu süreci yürütmeye başladık. Hocalarımız yine bu gönüllülük çerçevesinde akademik bilgileri kolay anlaşılabilir bir şekilde aktarmak için farklı seminer ve atölye çalışmaları yürütüyor. Amacımız genele hitap etmek ve herkesi kucaklamak olduğu için bu şekilde yol almamızın verimli olacağına inandık. Ulaşılabil-

irliği adına çevrimiçi sürdürmeyi kararlaştırdığımız seminer ve atölye çalışmalarına birkaç hafta önce başladık. Böylelikle hem katılımlı bir etkileşim sağlamış hem de iklim değişikliği konusunda Üniversitemizin sahip olduğu bilgi ve donanımı ortaya çıkarmış oluyoruz.

“Üniversitemizin bu anlamda ciddi bir birikimi var”

Eskişehir Teknik Üniversitesi akademisyenlerinin bu konuları kapsayan çok ciddi çalışmaları mevcut. İklim Değişikliğine Uyum Yılı kapsamında yürütülen faaliyetlerde ortaya çıkan bilgileri bir araya getirerek <https://iklim.eskisehir.edu.tr/> web sayfamızda yayımlıyoruz. Bu yönüyle de bizim

açımızdan derli toplu bir kaynak sağlanmış oldu. Öte yandan araştırma için Araştırma ve Lisansüstü Süreçler Direktörlüğü ve ARİNKOM TTO'nun katkılarıyla fonlar oluşturulmaya ve tanıtılmaya başlanıyor. Konuyla ilgili yürütülebilecek proje ve araştırmalar konusunda nasıl ilerleyebileceğimize dair çalıştay ve toplantılar yapmayı planlıyoruz. Çalıştay kapsamında disiplinlerarası çalışmalara da start vermek istiyoruz. Dolayısıyla Üniversitemizden başlayarak Eskişehir'i ve ulusal düzeyi kapsayacak şekilde kamu bilinçlendirmesi yapmayı hedefliyoruz. Bu kapsamda da seminer, çalıştay gibi faaliyetlerimizi sadece Üniversitemiz içine değil; herkese açık hale getirerek kapsayıcı ve erişilebilir bir sistem oturtmaya çalışıyoruz. Etkinliklerimize dışarıdan da katılım oldukça yoğun bir şekilde devam ediyor. Üniversitemizin Çevre Mühendisliği başta olmak üzere tüm bölümleri

ve birimleri bu süreçte etkinliklere destek olmakta ve yeni çalışmalara da öncülük etmekte. Yan dal programlarının açılması, İklim Değişikliği Okuryazarlığı gibi ortak bir ders açılması ve sertifika programlarının başlatılması bu çalışmalar arasında gösterilebilir.

"İklim Değişikliğine Uyum Yılı" kapsamında yürütmekte olduğumuz faaliyetler sadece 2022 yılı ile sınırlı olmayacak. Bundan sonra da her zaman ve her şekilde erişilebilecek bir veri deposu oluşturarak akademik bilgiyi kullanılabilir açık kaynak haline getirmeyi planlıyoruz. Üniversitemiz mensuplarının ve öğrencilerimizin gönüllük esasına dayalı olarak çıktığımız bu yolculukta bizlere destek olmalarının ve birlikte başarabilmenin gücüne inanmalarının oldukça önemli olduğunu düşünüyorum.

ALMAN HAVACILIK VE UZAY MERKEZİ VE ESTÜ İŞ BİRLİĞİ İLE İNSANSIZ HAVA ARAÇLARI VE YENİ NESİL AVİYONİKLER

Röportaj: İhsan Tarık Çelik

DAAD Almanya'daki yükseköğrenim kurumlarını temsil etmek üzere Heidelberg Üniversitesinde okuyan bir öğrencinin inisiyatifi doğrultusunda 1925 yılında kurulmuş, dünyanın her köşesinden öğrencilere ve araştırmacılara burs olanakları sunan, uluslararası akademik iş birliklerini destekleyen dernek statüsünde, kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. DAAD, kuruluşundan tüm dünyada yaklaşık 2 milyon akademisyene destek sağlamıştır. DAAD-TÜBİTAK iş birliği programı Türkiye ve Almanya'daki araştırmacılar arasındaki bilimsel ve teknolojik araştırmaları desteklemeyi amaçlamaktadır. Alman Havacılık ve Uzay Merkezi (DLR) ile Eskişehir Teknik Üniversitesi (ESTÜ) ortaklığında yürütülmekte olan 2531 Alman Akademik Değişim Servisi (DAAD) ile İkili İş Birliği Programı kapsamında kabul olan "Next Generation Avionics for Sustainable Aviation" başlıklı projenin detaylarını Prof. Dr. Tahir Hikmet Karakoç hocamızdan dinliyoruz.

Hocam öncelikle projeyi tanıyabilir miyiz?

2531 Alman Akademik Değişim Servisi (DAAD) ile İkili İş Birliği Programı kapsamında kabul olan "Next Generation Avionics for Sustainable Aviation" başlıklı proje Alman Havacılık ve Uzay Merkezi (DLR) ile Eskişehir Teknik Üniversitesi (ESTÜ) ortaklığında yürütülmektedir. Bu projenin başlangıç tarihi Ocak 2022 olup proje süresi 24 ay olarak belirlenmiştir. ESTÜ proje ekibi insansız hava araçlarında yeni nesil aviyonikler konusunda çalışmalar yapacaktır. Proje 04.04.2022 tarihinde bir kick-off toplantısı ile başlatıldı. Toplantıda üniversitemiz hakkında açıklamalar tarafımdan yapıldı. Prof. Dr. Umut Durak proje içeriği ve DLR hakkında sunumlar gerçekleştirdiler. Toplantının devamında projenin bursiyerleri kendi çalışmaları hakkında sunum yaparak tarafları bilgilendirdiler.

Proje kapsamında Üniversitemiz tarafından yürütülen faaliyetler nelerdir?

Üniversite bünyesinde bulunan Sivil Havacılık Araştırma ve Uygulama Merkezi, ulusal ve uluslararası sivil hava ulaştırmasının, hava seyrüseferinin ve havacılık

hizmetlerinin düzenli, emniyetli işleyişine ve sağlıklı gelişimine yönelik ekonomik, teknolojik, teknik, bilimsel ve diğer ilgili her konuda uygulamalar, araştırmalar, projeler ve eğitim çalışmaları yürütmek için genç araştırmacılara imkanlar sunmaktadır. Bu bakımdan, Sivil Havacılık Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde yer alan Mikro İHA ve İHA Yazılım-Tasarım Atölyeleri, partner kurumun araştırmacıları için çalışma ve araştırma yapma olanağı sunacaktır. Proje kapsamında ESTÜ'nün yürüteceği faaliyetleri, atölyelerin sunduğu altyapı desteği ile insansız hava araçları hakkında yapılacak olan projenin yapay zeka destekli yazılımların oluşturulması, algoritma ve akış şemalarını oluşturulması, test sonuçlarına göre veri analizlerinin yapılması, derin öğrenme modellerinin geliştirilmesi ve proje faaliyetleri ile ilgili workshoplar düzenlenmesi olarak sıralayabiliriz.

Hocam, projenin hedefleri neler?

Son yıllarda Türkiye, havacılık sektöründe özellikle insansız hava araçları konusunda göstermiş olduğu gelişmeyle uluslararası alanda adını duyurmuştur. Ülkemizde havacılık alanındaki en önemli eğitim ve araştırma kurumlardan biri olan Eskişehir Teknik Üniversitesi bu alanda ulusal ve uluslararası yarışmalarda göstermiş olduğu performans ve elde ettiği başarılar ile kendini ispatlamıştır. DLR ve ESTÜ iş birliği ile güneş enerjili insansız hava araçlarında akıllı algılama, durum izleme ve BMS gibi yeni nesil aviyonikler hakkında yürütülecek

proje hem üniversitemizi havacılık alanında ileriye taşıyabilecek hem de uluslararası işbirliği ile var olan problemleri çözmek için yeni yaklaşımlar doğuracaktır. Projenin başarı ile tamamlanması ile Türkiye insansız hava araçları ve aviyonikler hakkındaki bilgi ve tecrübesini önemli ölçüde artıracaktır. Proje çıktıları yeni çalışmalara yön verecek, yeni proje ve çalışmalara kapılar açacaktır.

Peki neden güneş enerjili insansız hava araçları?

Teknolojinin hızla gelişmesi ile birlikte askeri ve sivil alanlarda İHA'ların önemi gün geçtikçe artmakta. Askeri alanda kullanılan İHA'ların amaçları müttefik güçlere uzun süre görsel destek sağlamak ve gerekli durumlarda ateş gücü ile destek sağlamak oluyor. Diğer bir amacı ise insan hayatını korumaktır. Sivil hayatta ise insan hayatına sağladığı kolaylıklar açısından önem kazanmaktadır. İHA'ların önem kazanması ve teknolojinin ilerlemesi ile İHA'larda sürdürülebilirlik konusu ön plana çıkmış ve özellikle nihai hedef olan sıfır emisyonu ulaşımda önemli bir basamak olarak görülmektedir. İHA'larda kullanılan güneş panelleri sayesinde uçuş süreleri artırılmış olup bu sistemler sayesinde bir yandan araçlar üzerinde kullanılan aviyonik sistemlerin çalışması için gerekli olan enerji sağlanırken diğer yandan bataryaların şarj olması sağlanmakta hem de bahsettiğimiz sıfır emisyon amacına hizmet etmektedir. Bu nedenle güneş enerjili insansız hava araçlarının önemi ve literatürdeki yeri gün geçtikçe artmaktadır.

Alman Havacılık ve Uzay Merkezi (DLR)'nin projeye katkıları neler olacak?

Almanya Havacılık ve Uzay Merkezi (DLR), ulusal ve uluslararası ortaklarıyla geniş araştırma ve geliştirme projeleri yürütmektedir. DLR, kendi araştırma projelerini yürütmenin yanı sıra, Alman uzay ajansı olarak da görev yapmaktadır. Bu nedenle, Alman hükümeti adına uzay programlarının planlanması ve uygulanmasından sorumludur. DLR, bir proje yönetim ajansı olarak, bir dizi Alman Federal Bakanlığı'nca finanse edilen projelerin teknik ve organizasyonel uygulamalarını koordine etmektedir. DLR tarafı, üniversitemizden projede yer alan araştırmacılara, Alman Havacılık ve Uzay Merkezi'nin hava araçları hakkındaki bilgi birikimi ve deneyiminden faydalanma, kurumda bulunan üst düzey test düzeneklerinde çalışma imkanı ve çalışma alanlarını gerçek koşullarda deneyimleme olanağı sunacaktır.

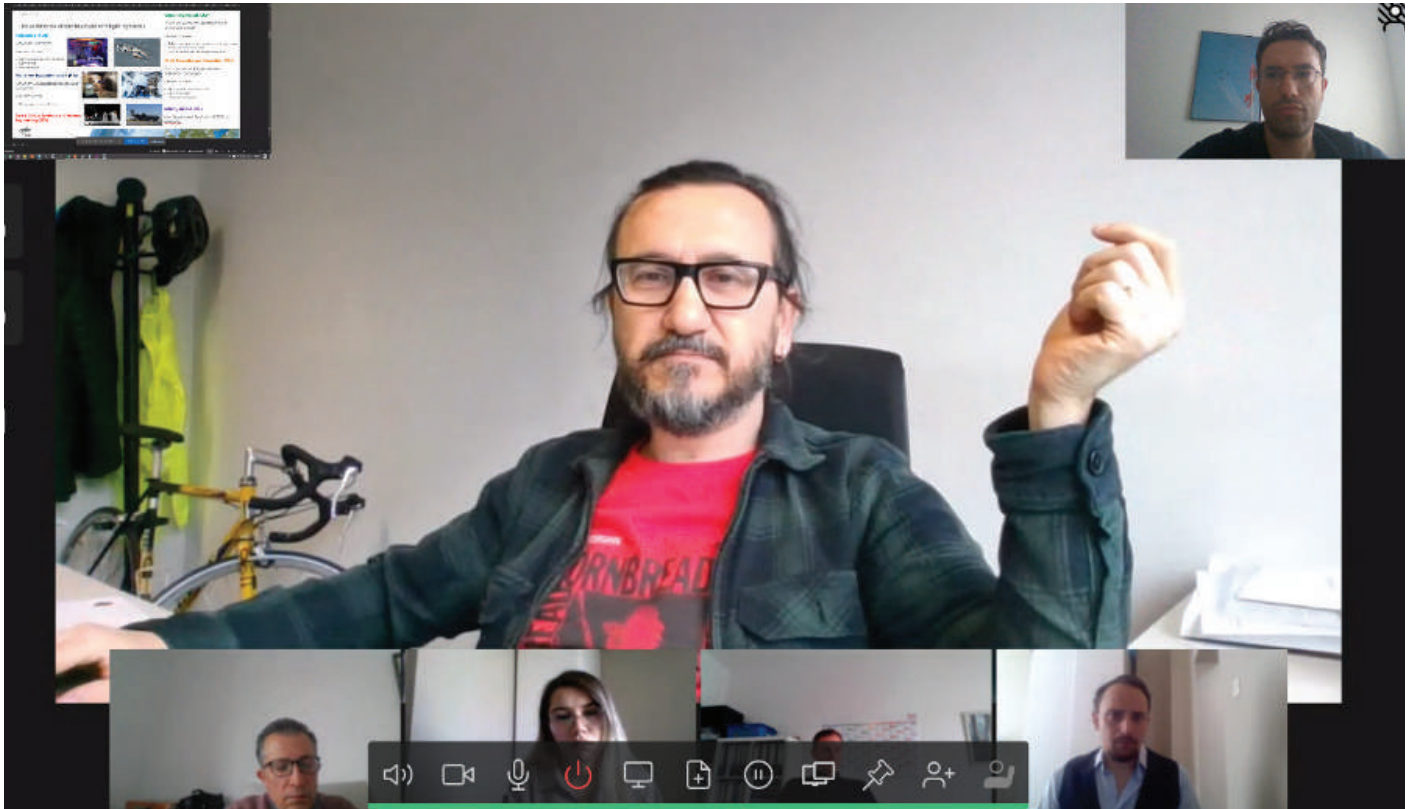
Projenin çıktılarından kimler faydalanabilecek?

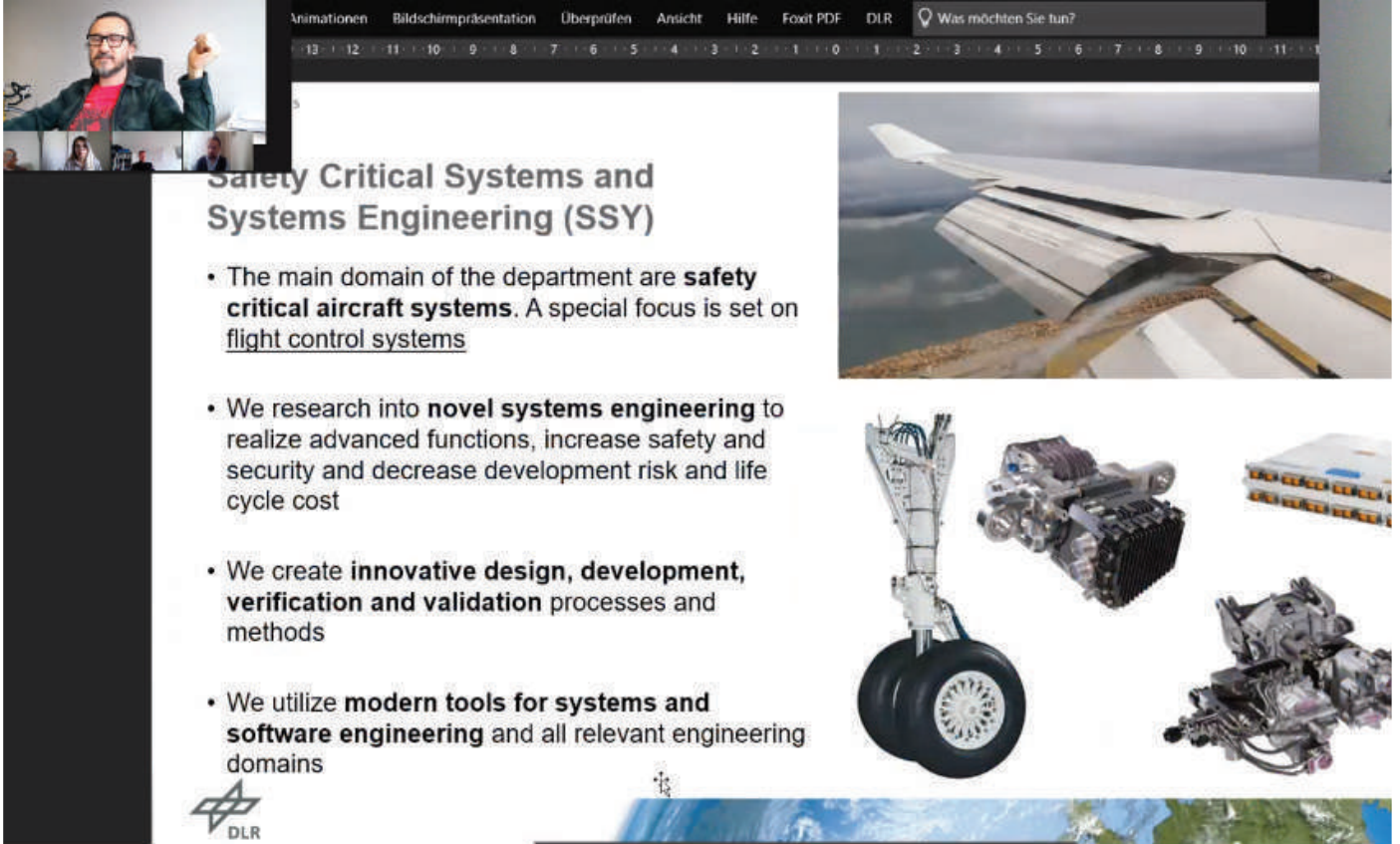
ESTÜ proje ekibi, insansız hava araçlarında yeni nesil aviyonikler konusunda çalışmalar yapacaktır. Bu çalışmalarda yapay zeka destekli akıllı algılama teknolojileri, aviyoniklerin sürdürülebilirliklerinin incelenmesi ve karşılaştırılması ve yapay zeka entegreli BMS (Battery Management System – Batarya Yönetim Sistemleri) konusunda araştırmalar yapılacaktır.

Proje sırasında yapılacak çalışmalar sonucunda yazılacak makale, bildiri gibi akademik yazıların literatüre katkısı olacaktır. Ayrıca hem üniversitemizde gerçekleştirilmesi planlanan workshop sayesinde üniversitemiz havacılık alanında güncel ve yenilikçi konularda yetkinliği artacak hem de DLR ile ortak olarak gerçekleştirilmesi planlanan birden fazla workshop ile uluslararası tanınırlığı artacaktır. Bu iş birliği ile elde edilecek yeni uluslararası bağlantılar ise yeni çalışma ortaklıklarına da olanak sağlayarak hem projede yer alan araştırmacıları bireysel olarak hem de üniversitemizi kurumsal olarak daha ileriye taşıyacaktır. Proje ekibindeki bursiyerler, lisansüstü tezlerini de proje kapsamındaki konular çerçevesinde araştırmalarını yaparak tamamlayacak ve akademik yayınlar yapacaklardır.

Proje ekibimizde üniversitemizden kimler yer alıyor?

Proje ekibimiz yürütücülüğümde, üniversitemizin doktora öğrencilerinden Öğr. Gör. Bahadır Cinoğlu, Arş. Gör. Murat Ayar ve yüksek lisans öğrencilerinden Öğr. Gör. Özge Küçükör'den oluşmaktadır.

Safety Critical Systems and Systems Engineering (SSY)

- The main domain of the department are **safety critical aircraft systems**. A special focus is set on flight control systems
- We research into **novel systems engineering** to realize advanced functions, increase safety and security and decrease development risk and life cycle cost
- We create **innovative design, development, verification and validation** processes and methods
- We utilize **modern tools for systems and software engineering** and all relevant engineering domains

DLR

Projenin geleceği ile ilgili düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

Son yıllarda Türkiye, havacılık sektöründe özellikle insansız hava araçları konusunda göstermiş olduğu gelişmeyle uluslararası alanda adını duyurmuştur. Ülkemizde havacılık alanındaki en önemli eğitim ve araştırma kurumlardan biri olan Eskişehir Teknik Üniversitesi bu alanda ulusal ve uluslararası yarışmalarda göstermiş olduğu performans ve elde ettiği başarılar ile kendini ispatlamıştır. DLR ve ESTÜ işbirliği ile akıllı algılama, durum izleme ve BMS'de kullanılacak yeni nesil aviyonikler hakkında yürütülecek proje hem üniversitemizi havacılık alanında ileriye taşıyabilecek hem de uluslararası işbirliği ile var olan problemleri çözmek için yeni yaklaşımlar doğuracaktır. Projenin başarı ile tamamlanması ile Türkiye insansız hava araçları ve aviyonikler hakkındaki bilgi ve tecrübesini önemli ölçüde artıracaktır. Proje çıktıları yeni çalışmalara yön gösterecek ve yeni proje ve çalışmalara kapılar açacaktır.

Üniversitemizde uluslararası iş birliği projelerini artırmak için neler yapabiliriz?

Bu tip ikili iş birliği projelerinin temel dayanak noktası öncelikle uygun bir çalışma partneri bulmaktır. Dolayısıyla sempozyum veya diğer projeler sonucunda dünyanın çeşitli yerlerindeki üniversite veya kişiler ile sağlam kurulan bağlantılar bu tür projelerin geliştirilmesi bakımından önem arz etmektedir. Kendi alanlarında uzmanlaşmış kişiler ile yapılan fikir alışverişleri sonucunda yenilikçi fikirler ve projeler ortaya çıkmaktadır. Proje ortaklarının farklı ülkelere mensup olması proje nezdinde kültürel farklılığı artırarak proje çıktılarına olumlu yönde katkı sağlamaktadır. Özellikle günümüzde yaygınlaşmış olan uzaktan iletişimin getirmiş olduğu küreselleşme sonucunda proje partnerlerinin haberleşmesi, toplantılar yapması ve projenin gidişatı konusunda görüşmeler yapabilmesi kolaylıkla yapılabilmektedir. Böylelikle birçok proje kısa zamanda geliştirilebilmekte ve dokümana eş zamanlı olarak ortak bir sistem üzerinden müdahale edilebilmektedir. Bu bilgiler ışığında, uluslararası iş birliği projelerinin sayısını artırmak için uluslararası sempozyumlara, konferanslara ve kişi veya kurum bazlı sosyal ağlara önem verilmelidir. Bunun sonucunda bu kurum ve kişilerin bilgi birikimlerinden faydalanılabilir ve ortak bir çalışma yapmak için uygun bir zemin hazırlanabilir.

BENİM ESTÜ HAYATIM

İhsan Tarık Çelik

ESTÜ'lü olmak, güçlü bir aidiyet duygusu ile Türkiye'nin güçlü üniversiteleri arasında yer alan, köklü bir üniversitenin parçası olmanın gururunu da yaşatır. ESTÜ'nün mühendislikten temel bilimlere, spor bilimlerinden Türkiye'de ilklere imza atan havacılığa, mimarlık ve tasarım bilimlerine kadar tüm bölüm ve programlarında verilen eğitimi, bir ömür sürececek güçlü bağın ilk adımları olarak görüyoruz. Artarak çoğalmanın gücünü, dayanışma ruhunu dün olduğu gibi bugün de bizlere yaşatan mezunlarımızla başladığımız "Benim ESTÜ Hayatım" yazı dizimiz de bu düşüncelerle başladığımız "Mezunlarımız Kadar Varız" diyen sesimiz. Bu sayıda 2020 Spor Bilimleri Fakültesi mezunumuz İsmail Kuruoğlu'nu ağırlıyoruz.

Öncelikle İsmail Kuruoğlu'nu tanıyarak başlayabilir miyiz?

Yeniden Eskişehir Teknik Üniversitesi'nde olmak çok keyifli diyerek sözlerime başlamak istiyorum. Eskişehir doğumluyum ve 26 yaşındayım. Eskişehir Teknik Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinden 2020 yılında mezun oldum. Profesyonel yaşamımda şu an Halk Eğitim'de Usta Öğretici olarak Milli İrade İlkokulu'nda Beden Eğitimi derslerine giriyorum. Ek olarak Eskişehirspor'un Fabrika Okullarında futbol antrenörü olarak çalışıyorum

ESTÜ'de öğrenci olmayı sadece birkaç kelime ile açıklayacak olsanız nasıl tanımlarsınız?

ESTÜ'yü sadece birkaç kelime ile sınırlandırmak oldukça zor, ancak mezun olduğum bölüm çerçevesinde gördüğüm ve profesyonel yaşamda çok şanslı olduğumuzu bize yaşatan laboratuvarlarımız ve bugün bile çok özlediğim yemekhanemizin güzel yemekleri ile ESTÜ'yü tanımlayabilirim.

Meslek edinmenin ötesinde ESTÜ'nün size sağladığı imkanlar neler?

Sosyal anlamda güçlü bir birey olarak yetişmemde üniversitemin katkısı çok büyük. Arkadaş çevremizin gelişmesi ya da profesyonel yaşamda karşılığı ile güçlü profesyonel ağların kurulmasında okulunuz ve sizden önceki mezunlar çok önemli. Bu anlamda ESTÜ Spor Bilimleri Fakültesi'ni en büyük şansım olarak ifade edebilirim. Bununla birlikte farklı bölümlerden ve disiplinlerden edindiğim arkadaşlarım sayesinde de hayata farklı pencerelerden bakma şansını yakaladığımı söyleyebilirim. Hatta üniversitemizin uluslararası bir üniversite olması, yabancı arkadaşlarımızla birlikte hem dünyayı tanımamıza hem de yabancı dilimizi geliştirmemize destek oldu diyebilirim.

Profesyonel yaşama atılırken ESTÜ'lü olmanın ayrıcalıklarını yaşadınız mı?

ESTÜ Spor Bilimleri Fakültesi teknik alt yapısı ve laboratuvarları ile Türk Yükseköğrenim Sistemi içinde çok özel bir yere sahip. Bu nedenle ESTÜ'lü olmanın ayrıcalıklarını yaşadım diyebilirim. Özellikle kampüsümün imkanlarından ve donanımlarından uzun süre yararlandım.

Bugün profesyonel yaşamın içinden ESTÜ'yü nasıl değerlendirirsiniz?

Eskişehir Teknik Üniversitesi yeni bir üniversite değil öncelikle bunun altını çizmek istiyorum. Güçlü akademik ve teknik alt yapısı ile yenilenen bir üni-

versite. Bu nedenle de kuruluş sürecini çok hızlı bir şekilde yapılandırıldığını düşünüyorum. Elbette fiziki olarak bazı aksayan yönler var, ulaşım problemi gibi. Ancak bu problemlerin en kısa sürede çözümlenebileceğine inanıyorum. Kampüs olarak gelişime çok açık bir yapı. Özellikle Kampüs'ün yerleşme anlamında çok geniş alana sahip olması şenlik, festival ve konser gibi etkinliklerin kampüs içinde organizasyonunu da olanaklı hale getiriyor. Ayrıca mezunları ile birlikte yaptığı çalışmalar da oldukça kıymetli. Mevcut öğrencileri, mezunları ve alt yapı olanakları ile bir bütün olarak ESTÜ'ye baktığımda güçlü bir üniversite görüyorum.

Üniversite-Sanayi iş birliklerinin önemini göz önünde bulundurarak ESTÜ mezunlarının bu noktadaki rolünü nasıl değerlendirebiliriz?

Bölüm fark etmeksizin üniversite- sanayi iş birlikleri son derece önemli. Girişimcilik eğitimleri ile de bu iş birlikleri desteklenirse çok önemli fırsatları daha öğrencilik yıllarında yaratmanız mümkün oluyor. Bu da dolu dolu bir özgeçmiş ve daha mezun olmadan açılan kapılar demek.

(<https://www.enteknomaterials.com/antibacterial-ceramic-additives-micno-hyg>)."

ESKİŞEHİR'İN YERALTI ZENGİNLİKLERİ ÜZERİNE NOTLAR

ALTIN

Doç. Dr Erhan Yıldırım

Eskişehir'in yeraltı zenginlikleri üzerine notlar tuttuğumuz yazı dizimizin bu sayısında altın madenini ele alıyoruz. Yüzyıllar boyunca savaşların, güç ilişkilerinin, cinayetlerin nedeni olan bu değerli maden, yeryüzünde birçok dengenin bozulmasına neden olmuştur. Altın madenleri yüzünden, topraklar işgal edilmiş, krallar tahtlarını kaybetmiştir. Altın fiziksel ve kimyasal yapısı gereği diğer değerli madenler arasından sıyrılmış, tarihte kimi zaman alışverişte para olarak kullanılmış, kimi zaman uluslararası ödemeler sisteminin temelini oluşturmuştur. Günümüzde ise insanların, kurumların bazen de ülkelerin tercih ettiği rezerv ve yatırım aracı olarak görülmeye başlamıştır. Savaşlar, siyasi krizler, ekonomik krizler ve doğal afetler gibi olaylar sırasında güvenli liman olarak görülen altın, krizler sonrası daha fazla rağbet görmeye başlamıştır. Altın pek çok toplumda güvenli bir yatırım aracı olarak görülürken Türk halkı için altının anlamı daha da fazladır. Altın Türk toplumu için cazip bir yatırım aracı olmasının yanında kültürüne uygun (nişan, düğün, sünnet törenleri) ideal bir hediye olarak da görülmektedir. Eskişehir'de Sivrihisar ve Sarıcakaya ilçeleri civarında bulunan altın rezervleri Eskişehir ekonomisi için önemli bir kazançtır. Eskişehir'in Yeraltı Zenginlikleri Üzerine Notlar tutmaya devam ettiğimiz yazı dizimizde gelin hep birlikte altın madenini yakından tanıyalım.

Altın Nedir?

Altın, atom numarası 79, kütle ağırlığı 197 olan ve 19,3 gr/cm³ gibi yüksek bir yoğunluğa sahip, oldukça yumuşak, parlak ve sarı renkli bir elementtir. Parlak olduğu için dikkat çeken bir metaldir. Altın çağlar boyunca insan hayatının birçok alanında kullanılmıştır. Altın alaşım halinde kullanılmaktadır. Alaşım içindeki altın metalinin, alaşım ağırlığına oranı altının saflığını göstermektedir. Bu oran binde olarak ifade edilirken, sadece 1000/1000 altın saf olarak değerlendirilmektedir. Uluslararası altın piyasasında külçe altınlar genellikle 995/1000 saflık oranındadır. Saflık oranını göstermekte kullanılan bir diğer sistem ise karat (ayar) sistemidir. Karat sisteminde 24 ayar altın 1000/1000 saflıktadır. Uluslararası ekonomide altının ölçü birimleri olarak troy ons ve kg kullanılır. Troy ons genelde ons olarak kullanılmaktadır. 1 troy ons: 31.1038079 gr 1 kg: 32.1507425 ons olarak kabul edilmiştir. Altın, sahip olduğu kimyasal özellikleri nedeniyle insanlık tarihi boyunca diğer metallerden üstün görülmüş ve çok geniş bir kullanım alanına sahip olmuştur.

Altın 1064 °C erimeye başlar ve 2856 °C sıcaklığına geldiğinde kaynama noktasına ulaşmış olur. Altının periyodik cetveldeki isimlendirmesi Au şeklindedir. İsmi Latince Aurum (ışıldayan/parlayan) kelimesinden almıştır. Korozif ortamlara karşı dayanıklı olması, doğada serbest halde bulunabilmesi, güzel görünümü ve kolay işlenebilmesi özellikleri nedeniyle insanoğlunun çok eski çağlardaki keşfinden beri ilgisini çekmiş ve en kıymetli metallerin başında yerini almıştır. Altın diğer bileşiklerle tepkimeye çok zor girmektedir bu da kararlı olmasındandır. Hava ve su temasından etkilenmez. Bundan dolayı hiçbir zaman kararma yapmaz, paslanmaz ve donuk halde görünmez. Saf haldeyken oldukça yumuşak olan altın, kolayca dövülerek şekillendirilebilmektedir.

Altın, doğada kolay bulunan bir metal olup, yapı olarak yumuşak olduğundan işlenmesi de kolaydır.

Doğada Altın

Altın doğada çok dağınık bir halde bulunur ve yeryüzünün çok küçük bir bölümünü teşkil eder.

Altın, genellikle serbest halde nabit olarak veya elektrik hali ile bulunur. Yeryüzünde bulunma miktarı düşük olan altının bulunma oranı da ortalama 0,005 ppm civarındadır. Altın deniz suyunda da bulunur ancak bulunma oranı çok düşük olduğundan üretime elverişli değildir. Denizde altın, genelde diplerdeki çamurlarda ve planktonlarda hapsedilmiş olarak bulunur. Yeterli miktarlarda altın içeren yerlerde yılda yaklaşık olarak 1000 ton kadar altın elde edilebilir. Deniz suyunda yaklaşık 0,008-4 mg/m³ konsantrasyonu ile seyreltik halde bulunması sebebiyle elde edilmesi güçtür. 2000 m³ (yaklaşık 2200 ton) deniz suyundan iyi bir özütleme ile elde edilebilecek altın miktarı 1 gram civarındadır. Altın, denizlerde daha çok planktonlarda adsorplanmış şekilde ve deniz diplerindeki çamurlarda bulunur. Literatürde kârla işletilebilen altın cevherleri için en düşük tenöryaklaşık 1 gr/ton olarak kabul edilse de son yıllarda 0,5 gr/ton tenör değerleri ile çalışan işletmelerin de olduğu bilinmektedir. Altın bazen bismutla birlikte bulunabilir, bu mineral ise adını Avusturalya Maldon yöresinden alan maldonit (Au₂Bi) den almıştır.

Altın kayalarlarda küçük miktarlarda dağılmış durumda bulunuyor olsa da ekonomik miktardaki altın, genel olarak kuvars damarlarından ve doğal olaylar sonucu bu damarlardan türemiş yataklardan, plaser yataklardan ve çıplak kalmış formasyonlardan elde edilir. Altın, her zaman, küçük miktarlardaki gümüş ile alaşım halinde ve genellikle demirli pirit, kalkopirit, galen, stibnit ve arsenopirit gibi sülfürlerle birleşik olarak bulunur. Karbonat içeriği az, kil içeriği çok olan kayalar en iyi altın kaynağıdır. Altının doğada bulunuşu çoğunlukla saf halde olmakla birlikte, %15 oranında gümüş ile elektrik olarak bilinen alaşım şeklinde de bulunabilir.

Özellik	Birim	Değer
Atom Numarası		79
Atomik Ağırlık	[g]	196,9665
Ergime Sıcaklığı	[°C]	1064,43
Kaynama Sıcaklığı	[°C]	2808
Atomik Yarıçap	[nm]	0,1422
Kristal Yapısı		YMK
Latis Sabiti	[nm]	0,407
Atomlar Arası Mesafe	[nm]	0,2878
Yoğunluk, 273 °K	[g/cm ³]	19,32
Sertlik, Brinell (10/500/90)	[kgf/mm ²]	25
Elastisite Modülü, 293 °K		7,747 x 10 ⁴
Poisson Oranı		0,42
Uzama	[%]	39,45
Sıkıştırılabilirlik, 300	[Pa ⁻¹]	6,01 x 10 ⁻¹²
Füzyon Isısı	[J/mol]	1,268 x 10 ⁴
Buharlaşma Isısı, 289 °K	[J/mol]	3,653 x 10 ⁵
Buhar Basıncı	1000 °K	5,5 x 10 ⁻⁸
	1500 °K	8,5 x 10 ⁻²
	2500 °K	4,9 x 10 ³
	3000 °K	7,1 x 10 ⁵

Altının Fiziksel Özellikleri

Altın, parlak sarı rengi ve ışıltısıyla göz kamaştıran ağır bir metal olup, saf altının, çok yumuşak olmasından dolayı levha haline gelme yeteneği oldukça yüksektir. 31 gram altından 80 km uzunluğunda tel levha elde edilebildiği gibi yine 10 g altının dövülmesiyle 0,1 µm inceliğinde ve 12 m² 'lik bir alanı kaplayacak levhanın elde edilmesi de mümkündür. Altın, yumuşaklığından dolayı parlatılabilirliği çok yüksektir. Altının parlaklığı içerdiği alaşım elementlerinin içerik ve miktarına bağlı olarak değişebilmektedir. Saf halinin çok yumuşak olması sebebiyle tek başına kullanılamayan altın, örneğin bakır ile kırmızı altın, gümüş ile ise yeşil altın gibi alaşım oluşturup kullanılmaktadır. Altın oktahedral, kübik ve dodekahedral gibi kristal yapısına sahip olup, yüzeylerin görünen kısımlarında ipliğimsi, yaprağımsı ve küresel şekiller de sergilemektedir.

Altının Kimyasal Özellikleri

Altının ısı ve elektriği iletme özelliğinin olması, çok ince tel yapılabilmesi ve ince film halinde kaplanabilmesi sebebiyle elektronik sektöründe çok kullanılmaktadır. Son yıllarda ısıyı da ışık gibi yansıtabilmesi sebebiyle gökdelen camlarında da kaplama olarak kullanılmaktadır. Metal hidroksitlerin, mineral asitlerin, alkali metal sülfür ve alkali metal tuzlarının sulu çözeltileri altına etki etmezler. Yüksek konsantrasyonlardaki durumu hariç halojensiz nitrik asit, hidroflorik asit, sülfürik asit, fosforik asit ve uygulamada tüm organik asitlerin seyreltik ya da derişik sulu çözeltileri kaynama noktasında olsalar bile altına etki edemezler. İstisnai olarak altın yalnızca klor ve broma tepki verirken çözünme işlemi civa içerisinde amalgam olarak gerçekleşmektedir. Altın kuru klor ile bütün sıcaklıklarda tepkimeye girer ancak spesifik olarak en fazla 250 °C'de en az ise 475 °C'de reaksiyona girmektedir. 475 °C'den başlayarak ergime sıcaklığının da üzerindeki sıcaklıklarda reaksiyon tekrar hızlanır. Altın, hidrohlojenik asit, hidrojen peroksit, nitrik asit ve kromikasitin serbest halojen gibi bir oksidanla birleştirilmesi ile elde edilen çözelti içinde çözünebilir. Bununla birlikte oksijen varlığında tiyosülfat çözeltilerinde ve oksijen ya da siyanojen bromür; 3-nitrobenzenosülfonik asit, 4-nitrobenzoik asit, selenik asit, nitrobenzoik asit gibi oksidantların varlığında çözünebilmektedir. Farklı endüstriyel çözeltiler içerisinde altının çözünme hızları Şekil 2.1'deki grafikte verilmektedir. Yüksek sıcaklıklarda dahi oksijenle tepkimeye girmeyen, asitlere karşı tepki vermeme konusunda dayanıklı olan altın kral suyu olarak adlandırılan 3 molHCl + 1 mol HNO₃

karişımı başta olmak üzere NaCN, KCN ile birlikte demir III klorürün sıcak çözeltisi, Br₂ ve Cl₂ halojenlerinde çözünür.

Altının Kullanım Alanları

Altın gündelik hayatta farklı alanlarda kullanılmaktadır. Bu alanları;

- Yatırım aracı olarak / Değer saklama aracı olarak
- Süs eşyası ve mücevher yapımında (Sertleştirmek için bakır karişımı eklenerek)
- Merkez bankaları rezervleri bünyesinde külçe altın olarak
- Piyasalarda spekülasyon amaçlı
- Elektrik-elektronik sanayinde
- Kimya sanayinde
- Dişçilikte kaplama işlemleri.
- Bilgisayar teknolojilerinde
- Uçak sanayinde
- Otomotiv sanayi olarak sıralamak mümkündür.

Ayrıca, Merkez Bankaları altını döviz rezervlerini bir takım amaçlarla bulundurmaktadır. Bu amaçlar;

- Piyasalar için güven oluşturmak
- Kur politikaları ile para politikalarını dengelemek
- Hükümetin döviz cinsinden gerçekleştirdiği iç ve dış borç servisinin sağlanması
- Dışarıdan gelen ya da ülke ekonomisinde içeriden yaşanacak her türlü tepkimelere karşı yeterli döviz likiditesini bulundurmak şeklinde sıralanabilir.

Dünya Altın Rezervi

Altının en önemli özelliklerinden birisi de dünya üzerinde sınırlı bir miktarda bulunmasıdır. Tüm tarih boyunca çıkarılmış altın miktarının 2007 sonu itibarıyla 161.000 ton düzeyinde olduğu tahmin edilmektedir.

Dünya Altın Konseyinin raporuna göre, Türkiye'nin altın rezervleri 512,6 ton olarak açıklanmıştır.

Dünya Altın Konseyinin raporuna göre dünyada en büyük altın rezervine sahip ülkeler, Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, İtalya, Fransa, Rusya, Çin, İsviçre, Japonya, Hindistan başta olan ülkeler olarak sıralanmaktadır. Türkiye 512 tonluk rezervi ile sıralamada 12. sırada yer almaktadır.

Türkiye'nin Altın Rezervi

Türkiye altın yatakları bakımından dünya altın rezervinin %0,5'ine sahiptir. Türkiye'nin altın üretimi 2018 yılında 27.1 ton, 2019 yılında %40 artarak 38 ton olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'de faal olan ve işletilen altın madenleri aşağıdaki bölgelerde yer almaktadır.

- 1- Artvin; Hot
- 2- Balıkesir; Çoraklık, Kubaşlar, Kızıltepe, İvrindi
- 3- Çanakkale; Lapseki, Kirazlı, Akbaba
- 4- Erzincan; Çöpler
- 5- Eskişehir; Kaymaz, Sivrihisar
- 6- Fatsa; Altıntepe
- 7- Gümüşhane; Mastra, Midi, Mescitli
- 8- İzmir; Ovacık, Çukuralan, Efemçukuru, Seferihisar
- 9- Kayseri; Himmetdede, Kaş, Öksüt
- 10- Konya; İnlce
- 11- Manisa; Sart
- 12- Niğde; Bolkardağ
- 13- Sivas; Bakırtepe
- 14- Uşak; Kışladağ (Avrupa'nın en büyük altın madenidir.)

Çanakkale'de Küçükdere, Madendağ; Ankara'da Gıcık; Hatay'da Kisecikköy / Akıllıçay madenleri pasif durumdadır.

Eskişehir'in Altın Rezervi

Eskişehir'in sahip olduğu altın rezervinin büyük olmadığı görülebilir. Altın ithalatçısı bir ülke konumunda bulunan Türkiye için üretilen her gram altın çok kıymetlidir. Bu kıymetli madenin Eskişehir ilinde çıkarılan kısmı ülke ekonomisine sağladığı katkı nispetinde değerlidir. Altın ilimizde Sivrihisar ve Sarıcakaya ilçeleri içinde yer alan bölgelerde üretilmektedir. 1997 yılında özel bir şirket tarafından yapılan çalışmada % 6,04 gr/ton Au ve 5,3 gr/ton Ag tenörlü, toplam 974.000 ton rezervli Sivrihisar-Kaymaz altın

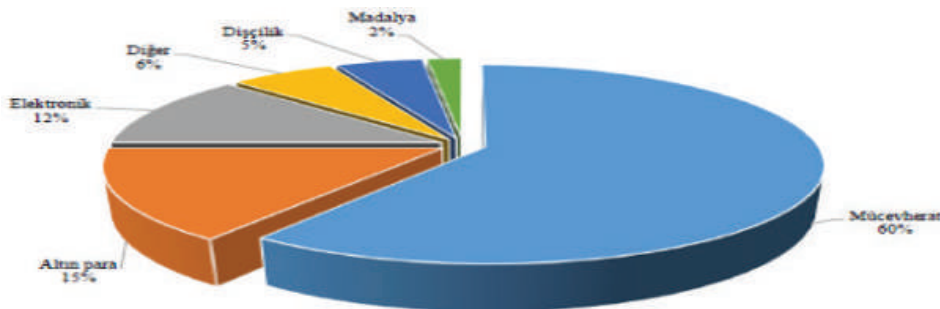
yatağı ortaya çıkarılmıştır. MTA Genel Müdürlüğü Maden Etüt ve Arama Dairesi tarafından Sarıcakaya-Mayıslar sahasında yapılan çalışmalarda, ortalama 0,162 gr/ton Au tenörlü 46.743.460 ton görünür + muhtemel + mümkün altın rezervi tespit edilmiştir.

Altının Türkiye ve Eskişehir Ekonomisine Katkısı

Ülkemizde insanlarımızın üzerlerinde taşıdıkları altın miktarının 5000 ton civarında olduğu resmi makamlarca ifade edilmektedir. Merkez Bankası rezervlerine göre, Türkiye'de altın tüketimi yaklaşık 100 tondur. Bunun 15 tonu geri dönen hurda altından elde edilmektedir. Altının Türkiye'de piyasa değerine bakıldığında, satılan altının piyasa değerinin 4 milyar doların üzerinde olduğu görülmektedir. Ülkemizde kişi başına tüketilen altın miktarı için harcanan para 134 dolar, Türkiye'de kişi başına düşen altın miktarı 2,5 gramdır. Yılda 150-160 ton altın işleyen Türkiye, altın işletmeciliğinde Orta Doğu'da birinci, Avrupa'da ikinci, Dünya'da ise beşinci sırada yer almaktadır.

Türkiye, dünya altın talebinde üst sıralarda yer almasına rağmen, Türkiye'nin altın üretimi açısından konumu biraz farklıdır. Türkiye, dünya altın üretiminde sıralamaya giremezken Avrupa altın üretiminde en büyük altın üreticisi konumundadır.

6500 ton altın potansiyeline sahip olan Türkiye altın üretimine başlayan yeni bir ülke olarak değerlendirilebilir. 2001 yılından beri altın üretimi yapılan ülkemizde kıt olan altın rezervlerinin kullanılması ve işletilmesi açısından yapılacak planlı ve stratejik çalışmalar ülke ve şehir ekonomisi adına önemli kazançlar sağlayacaktır.

SANATA DAİR...

ZEYNEP ŞEN'LE DRAMA TİYATRO İLİŞKİSİ DRAMANIN TİYATRO İLE DANSI...

Röportaj: Elçin Ulusoy Kıray

Tiyatro geçmişini drama eğitimi ile harmanlayarak çalışmalarına devam eden oyun yönetmeni ve drama lideri Zeynep Şen, Tiyatro Mita ile Eskişehir'e yeni bir renk katmaya hazırlanıyor. Zeynep Şen ile drama eğitiminin niteliğinden, önemine; ülkemizde dramaya olan bakış açısı, drama ve tiyatro arasındaki bağı konuştuğumuz keyifli söyleşi için siz değerli okuyucularımızı Sanata Dair sayfaları çevirmeye davet ediyoruz...

Zeynep hanım, drama ve tiyatro sanatı ile nasıl tanıştınız?

Tiyatroyla ilkokul, dramayla ise lise yıllarında tanıştım. Ardından Anadolu Üniversitesi'nde İşletme eğitimi aldım. Bu süreçte üniversite topluluklarında yoğun bir şekilde tiyatro yapmaya devam ettim. Mezuniyet sonrası 3 yıl kadar işletme alanında çalışmış olsam da bir süre sonra bunun bana göre olmadığını fark edip, Ankara'da özel bir merkezde konservatuar eğitimi almaya başladım. Böylelikle profesyonel kariyerim de başlamış oldu.

Yaratıcı drama ile tiyatro arasında nasıl bir fark ya da bağ var?

Yaratıcı drama zaman zaman tiyatro teknikleri kullanan bir öğrenme ve öğretme yöntemi. Tiyatro ise seyirci karşında icra edilen bir sahne sanatı. Bu anlamda birbirlerinden tamamen ayrı olmalarına karşın kendi yollarında birbirine destek olan iki alan.

Yaptığınız işi hiç bilmeyen birine nasıl anlatırsınız?

Sahnedeyken kendimde keşfettiğim en önemli şeylerden biri canlandırdığım karakterle kurduğum empati. Dramada ki en önemli kazanım bu. Rol yapan kişinin geliştirdiği empati duygusu ile yaratıcılığın büyülü dünyası, insan beyninin sınırsızlığında bir araya geliyor ve öğrenme başlıyor.

"Drama bir öğrenme ve öğretme yöntemi"

Drama da kendi içinde eğitici drama, yaratıcı drama gibi farklı alanlara ayrılıyor. Neden bu ayrım?

Öğretici drama diye adlandırılan drama türü dramanın öğrenimde kullanılmasından başka bir şey değil. Drama atölyesinde odaklanılan konuya göre dramanın türü de değişiklik göstermektedir.

Yaratıcı dramanın ilişkili olduğu ve kullanıldığı alanlar nelerdir?

İletişim becerileri ile yaratıcılık ve hayal dünyasının geliştirilmesinden tutun da diksiyon, matematik, tıp ve hatta hukuk eğitimine kadar öğrenmenin olduğu her alanda dramadan faydalanabilirsiniz. Az önce de belirttiğim gibi drama bir öğrenme ve öğretme yöntemi.

Sağlıklı bir ebeveyn-çocuk ilişkisinde dramanın önemi nedir?

Buna verebileceğim spesifik bir cevabım yok. Ama dramanın kazanımlarından yola çıkarak bir sonuçta varabiliriz. Drama çocuğa oyunu kullanarak öğretmeyi hedefler. Bu öğrenmeyi kolaylaştırırken bir yandan da eğlenceli hâle getirir. Oyunlarla kurulan iletişimlerde empati gelişir ve elbette çocukla ebeveynin birbirini anlaması kolaylaşır.

Bir yaratıcı drama ve doğaçlama eğitmeni olarak meslektaşlarınız ile fikir alışverişinde bulunur musunuz?

Elbette her meslekte olduğu gibi ben de fikir alışverişi yapıyorum. Ama her grubun dinamiği ve her atölyenin odağı ne olursa olsun varacağı yer farklı. Dolayısıyla bu da yaptığımız işin genel geçerliliğini azaltıyor. Ama farklı fikirler her zaman kıymetli benim için.

“Son zamanlarda beni çok heyecanlandıran bir başka durum ise...”

Anlattıklarınız doğrultusunda; bu denli gerekli ve önemli bir eğitimin okul öncesi dönemden başlayarak aslında hayatımızda yer alması gerekiyor diyebilir miyiz?

Kesinlikle. Ne yazık ki bu konuda dünyanın bir hayli gerisindeyiz. Bizim ülkemizde drama pek çok kesim tarafından hâlâ sosyal becerileri geliştiren bir oyun etkinliği olarak algılanıyor. Ama drama bir yöntem. Yaratıcılığı geliştirmek için drama yapılmamalı. Özellikle ilkokullarda, müfredatın içine yedirilmeli. Bu sayede yaratıcılık, sosyal beceriler, empati gibi tüm kazanımlar dramanın doğası gereği zaten kendiliğinden gelişecektir.

Şu anda çalıştığınız gruplar/yaptığınız işler neler peki?

Şu an yetişkin ve çocuk gruplarıyla atölyeler yapmaktayım. Ben eğitimim gereği derslerimi doğaçlamayla iç içe götürüyorum. Bunun haricinde Eskişehir’de özel bir lisenin tiyatro çalışmalarında yönetmenlik yapıyorum. Son zamanlarda beni çok heyecanlandıran bir başka durum ise yetişkin drama grubumdan birkaç

öğrencim ile birlikte yola çıktığımız, benim ise kurucusu olduğum “Tiyatro Mita”. Bu aralar harıl harıl çalışarak Anton Çehov’un kaleme aldığı “Ayı” isimli oyunu seyirci ile buluşturmaya hazırlanıyoruz. Oyunumuz, 11 Mayıs’ta prömiyerini yapmaya hazırlanıyor. Sizlerin de vesilesi ile buradan herkesi oyunumuza davet etmiş olalım.

Minikler ile çalışmak mı, yetişkin grupları ile çalışmak mı? Hangisi daha zor?

Drama atölyesi, karşılıklı kazanım hikayesi bence. Ben liderlik ettiğim her atölyeden müthiş bir donanımla ayrılıyorum. Çocukların size kattıkları bambaşka, tarif edilemez renkli bir dünya. Öte yandan yetişkinlerin keskin gerçekleri. Hayal güçlerini o gerçekliğe hapsetmeleri. Lise gruplarının özgür düşünceleri. Bu karşılaştırmayı yapabilmek bile benim için büyük bir şans. Her yaş grubunun bana kattıkları çok farklı ve hepsi benim için başka keyif. Ama şunu itiraf etmeliyim, lise gruplarıyla yaptığım çalışmalarda kendimi tekrar 18 yaşında hissediyorum ve sanırım bu paha biçilemez.

Verdiğiniz eğitimlerde hikayeleri kendiniz mi yazıyorsunuz? Faydalandığınız bir kaynak var mı?

Empati odaklı olarak ve tiyatro sporu kabul edileceğimiz doğaçlama oyunlarla devam ettiriyorum

çalışmalarımı. Ben grubun dinamiğinin derse yön vereceğine inandığım için bütün oyunları, doğaçlama konularını kendim yazıyorum. Elbette şiir kitapları, hikâye ve müzik faydalandığım kaynaklar arasında yer alıyor.

Peki, bu işi yapmak isteyenlere tavsiyeleriniz neler olur?

Ben bu işin ve eğitiminin Türkiye’de biraz hafife alındığını düşünüyorum. Çok basit, ücretli sertifika programlarıyla insanlar eğitmen olabiliyor. Ama bu eğitim yeterli değil. Ben 10 yılı aşkın tiyatro geçmişim, konservatuar eğitimim ve drama eğitmenliği eğitimlerimden sonra bugün hâlâ bu yolun başındayım diyorum. Dolayısıyla bu yolda yürümek isteyenlere en büyük tavsiyem; çok okumaları ve çok izlemeleri. İnsan psikolojisi üzerine, kadın erkek eşitliği üzerine, beynin anatomik yapısı üzerine fazla fazla okumaları ve öğrenmeleri. Bir de eğer imkânları varsa aldıkları drama eğitimini, oyunculuk eğitimiyle taçlandırmaları.

“Burası üreticisi ve tüketicisiyle bir sanat şehri...”

Yaratıcı dramının geleceği...

Yeni yeni keşfetmeye başladığımız, yavaş yavaş hayatımıza aldığımız bir kavram drama. Empati ve yaratıcılık çok önemli kavramlar, bu konudaki farkındalığımızın bir an evvel artmasını temenni ediyorum.

Öğrencilik yıllarınıza dönecek olursak, Zeynep Şen nasıl bir öğrenciydi?

Ben İşletme okumaktan ziyade tiyatro yapan bir öğrenciydim aslında. Üniversite toplulukları, kendi kurduğumuz topluluklar, oynanan oyunlar, gidilen turneler... Annem ve babam üniversite mezunu insanlar ve okula kaydımı yaptırdığımda bana ilk öğütleri “Üniversite insana sadece meslek kazandırmaz, temelde verdiği şey vizyondur” olmuştu. Sanırım bu öğüt benim için büyük bir şanstı. Bu anlamda hem üniversitem hem de Eskişehir beni doyurdu diyebilirim. Burası üreticisi ve tüketicisiyle bir sanat şehri...

Son olarak neler söylemek istersiniz?

Hocalarıma, aileme, öğrencilerime, Tiyatro Mita ekibine ve son olarak bana bu imkanı tanıdığınız için Eskişehir Teknik Üniversitesi ESTÜ AKTİF Dergisi’ne çok teşekkür ederim.

EZGİ İLE GERÇEKTEN SANALA DİJİTAL OYUN HİKAYELERİ

Ezgi Özmeriç

Dijital dünyanın hikaye anlatıcılığı örneklerinden dijital oyunları sizler için derlediğimiz Dijital Oyun Hikayeleri'nin bu sayısında biraz daha kaotik ve tarihi evrenlere yolculuk yapacağız. The Last of Us, özetle tüm dünyayı saran ve birkaç saat içerisinde insanları saldırgan yaratıklara dönüştüren, salgın bir hastalığın başlamasından yirmi yıl sonrasını konu alıyor. Hikâyeye daha yakından bakarsak bizi zamanla içine çektiğini fark ediyoruz. Oynarken iyiyle kötüyü ayırt edemeyeceğiniz, oyuncu olarak verdiğiniz kararlara şaşıracağınız bu evrenimize karakterlerimizi tanıtarak başlayalım. Kahramanımız Joel, kızıyla yaşayan bekar bir baba. Kızı Sarah doğduktan hemen sonra eşi onları terk edip gitmiş. Dolayısıyla baba-kız yaşayıp gidiyorlar.

Bu mutlu aile tablosu ne yazık ki çok uzun soluklu olmuyor. 21. yüzyılın başlarında Güney Amerika kırsalında Cordyceps mantarı mutasyona uğruyor ve insanlara bulaşabilir hale geliyor. Bu noktada hikâyeye biraz ara vererek bu mutasyonlu mantar ile ilgili kısa bir bilgi pay-

laşmak istiyorum. Bu mantar gerçek hayatta var olan ve benzer şekilde mutasyona uğrayıp karıncalara zarar veren bir mantar türü. Aslında oyunların gerçek hayattan referans alması bazen ürkütücü bazen de ilginç olabiliyor diye düşünüyorum. Biz hikayemize kaldığımız yerden devam edecek olursak, bu mantarın yol açtığı salgın kısa süre içerisinde tüm dünyaya yayılıyor. Mantarın bulaştığı insanlarda ciddi davranış değişiklikleri görülmeye başlanıyor. İlk aşamada oyundaki ilk zombi grubumuz olan Runners adındaki çeşitlere dönüşüyorlar. Bunlar insanların adlarından da anlaşıldığı üzere koşup sağa sola saldıran ve ısırarak yaratıklar haline gelmesi anlamına geliyor.

Sarah, babasının doğum gününü kutlamak, ona yeni bir saat hediye etmek için geç saatlere kadar onu bekliyor ve baba-kız arasındaki bu hoş sahne ile oyunumuz başlıyor. Sarah babasına hediyesi vermek için geç saatlere kadar babasını beklerken yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunu fark ediyor. Haberlerde hızla yayılan salgından ve şehirdeki kriz durumundan bahsediliyor. Salgın hızlı bir şekilde yayılıyor ve kahramanlarımızın yakınlarına kadar ulaşıyor. Joel, kızı Sarah ve kardeşi Tommy ile bu salgından kaçıp güvenli bir bölgeye ulaşmaya çalışıyorlar. Ancak bu kaçış esnasında, kalbimizi sıkıştırıp, bizi soluksuz bırakan o dramatik sahneyi yaşıyoruz. Joel'un biricik kızı Sarah, yolları kontrol altında tutmaya çalışan askerlerden biri tarafından vuruluyor ve babasının kollarında can veriyor. Tahmin edebileceğiniz üzere bir insanın yaşayabileceği en acı olaylardan birini yaşıyor Joel.

Oyunumuzun bir sonraki sahnede 20 yıl ileriye gittiğini görüyoruz. Hala salgın devam ederken Joel biraz daha yaşlanmış ve salgının hızla yayılması üzerine karantina bölgeleri kurulmuş. Arkadaşı Tess ile kaçakçılık yapıp hayatta kalmaya çalışan Joel, Boston'daki karantina bölgesinde yaşıyor. İkili, kendilerini dolandıran ve ikilinin silahlarını Ateşböcekleri adlı gruba satan Robert'in peşine düşüyorlar. Grubun lideri Marlene, yanındaki Ellie adlı kızı karantina bölgesinden çıkartıp buluşma noktasına götürmeleri karşılığında silahları teslim edebileceğini söylüyor. Haliyle ikimiz de bu teklifi kabul edip yola düşüyorlar.

Baygın olan Ellie'yi ameliyathaneden alıp kaçan Joel, Ellie'ye bağışıklık kazandığı konusunda yalan söyler ve Tommy'nin yanına döndükleri aşama ile ilk oyun sona erer... Siz olsaydınız, böyle bir durum karşısında ne yapardınız? Kızınız gibi gördüğünüz birini öldürmek hastalığı tedavi ediyor, ölmesine göz yumabilir miydiniz? 20 yıl önce kızını kaybetmiş bir baba için bu seçimi yapmak zorunda olmak daha da acı olurdu diye düşünüyorum. Oyunda verdiğiniz kararlara sizin bile şaşıracağınız iyi ile kötüyü ayırt edemeyeceğiniz bir oyun The Last Of Us.

Yolda çeşitli tehditleri atlatıp buluşma noktasına vardıklarında, buradaki grubun öldürüldüklerini görüyorlar. Ellie'nin 3 hafta önce ısırılmış olduğunu ancak bundan etkilenmediğini gören Joel ve Tess olayı anlamaya çalışırken, Ellie'nin bağışıklık sahibi olduğunu ve Ateşböcekleri grubunun da bu durumu incelemek niyetinde olduğunu fark ediyorlar. Tess de enfekte olduğu için, arkalarından gelen askerleri engellemek üzere geride kalıyor ve bundan sonra Joel ile Ellie yola birlikte devam etmek durumunda kalıyorlar.

Tekrardan bir kayıp yaşamak istemeyen Joel'in aksine diğer ayrılıkçı gruplar Ellie'nin bağışıklığı olduğu ve hastalığa karşı bir aşı geliştirmek amacıyla onu öldürmek istiyorlar. Joel, bu duruma karşı çıkıyor ve oradakilerle çatışmaya giriyor.

AKADEMİ HASTANESİ

ALTIN KURAL: KİŞİYE ÖZEL SÜRDÜRÜLEBİLİR SAĞLIKLI BESLENME

Diyetisyen Bengisu Özer

Sağlıklı beslenme, bireylerin tüm besin öğelerinden ihtiyaç duyduğu miktarda yeterli ve dengeli şekilde yararlanmasıdır. Dünyada küresel bir halk sağlığı sorunu haline gelen obezite, bu miktarın dışında aşırı ve sağlıksız beslenme sonucu ortaya çıkar. Obezitenin oluşumundaki bir başka sebep de yo-yo sendromudur. “Yo-yo sendromu; bir kişinin yaşamının belirli dönemlerinde sürekli kilo alıp-verme döngüsü içine girmesi” olarak tanımlanmaktadır. Sürdürülebilir olmayan ve kısa sürede fazla kilo vermeyi vadeden çok diyetler, su diyeti ve uzun süreli sıvı detoks gibi tek tip beslenme ile yürütülen diyetler yo-yo sendromunun oluşmasındaki en büyük faktörlerdendir. Bu tarz diyetler ile başta hızlı bir kilo verimi sağlansa da yaşam tarzı haline getirilemediği ve vücut için gerekli olan besin öğeleri karşılanmadığı için sonrasında metabolizma hızı yavaşlar ve kilo verimi durur. Verilen kilolar çok kısa bir sürede geri alınır, kişiler bir kısır döngüye girer ve vücut kilo vermeye karşı direnç gösterir. Bu tür beslenme uygulamalarında kişi kendini çok kısıtladığı için önüne geçilemeyen yeme atakları oluşur ve verdiği kilodan çok daha fazlasını geri alır. Aynı zamanda, tek tip beslenmeye dayalı diyetler ile yağ kaybı sağlanamaz, vücuttan su atımı gerçekleşir ve proteinden yetersiz beslenildiği için kas kaybı oluşabilir.

Diyetlerin uzun süreli uygulanamayıp başarısız olmasındaki temel faktörlerden biri kişiye özel ve sürdürülebilir olmamasıdır. Bir diyet, kişiye özel ve sürdürülebilir olmaz ise uygulanabilirliği çok düşük olacaktır. Aynı şekilde, ketojenik diyet ve aralıklı oruç gibi son zamanlarda sıklıkla duyduğumuz popüler olan farklı beslenme uygulamaları da kişinin yaşamına entegre edilemezse sonuç başarısızlık olacaktır. Bu nedenle, öncelikle bireylerin yaşam tarzlarını, beslenme alışkanlıklarını göz önüne alarak kendilerine uygun olan ve sürdürülebilecekleri bir beslenme programını benimsemeleri gerekmektedir.

Uygulanan diyet programlarının başarısız olmasındaki bir diğer neden de “battı balık yan gider” düşüncesidir. Diyetlerde bir öğün ya da bir gün bozulduğunda kişiler karamsarlığa kapılarak “her şey bitti, nasıl olsa kilo veremeyeceğim, diyeti bozabilirim” düşüncesine kapılabilirler. Fakat, bu düşünce ile beslenme programının bozulması yanlış bir davranış olacaktır. Böyle düşünmek yerine, bozulan öğün ya da günün telafisi uygulanarak programa kaldığı yerden devam edilmelidir.

Sürdürülebilir sağlıklı beslenme alışkanlığının kazanımı için bütün diyetler ve beslenme programları mutlaka bir diyetisyen eşliğinde uygulanmalıdır. Bu sayede, bireylerde kalıcı beslenme davranışı değişikliği oluşturularak ruhen ve bedenen tam bir iyilik haline kavuşulabilir.

Sürdürülebilir Sağlıklı Beslenme İçin Neler Yapılmalıdır?

1. Meyve, meyve olarak tüketilmelidir. Eğer meyve ihtiyacı meyve suyu ile karşılanırsa hem günlük tüketilen meyve miktarı çok artar hem de vücut için gerekli olan lif kısmı alınmadan sadece şeker olarak tüketilmiş olur.
2. Besinlerin etiketleri mutlaka okunmalıdır. Paketli ve işlenmiş gıdalardan mümkün olduğunca uzak durulmalıdır.
3. Sürdürülebilir sağlıklı beslenme, fiziksel aktivite ile desteklenmelidir. Beslenmede olduğu gibi, kişiye özel sürdürülebilir bir fiziksel aktivite planlanmalıdır. Kimileri için yürüyüş, kimileri için pilates ve kardiyo antrenmanları gibi aktiviteler günlük yaşamda düzenli olarak uygulanabilen aktivitelerdir. Bu nedenle, en iyi fiziksel aktivite sürdürebilir

olandır diye düşünüp bir yerden hareketi artırmaya başlamak gerekir.

4. “Nasıl olsa çay, kahve gibi sıvıları içiyorum bunlarla birlikte su alıyorum” düşüncesi çok yanlıştır. Aksine çay ve kahve gibi içecekler diüretik etki yaratarak vücuttan su atımını artırır. Yani çay ve kahve tüketimi ile su ihtiyacı artar. Bu nedenle, çay ve kahve dışında vücudun ihtiyacı olan su miktarının direkt olarak sudan karşılandığından emin olunmalıdır.

5. Günlük ihtiyaçlar doğrultusunda, sağlıklı karbonhidrat kaynakları, protein, sağlıklı yağlar, lif, vitamin ve mineral alımı dengeli bir şekilde beslenme programına eklenmelidir.

6. Karbonhidrat kaynağı olarak tam tahıllar, meyveler, sebzeler, kurubaklagiller ve yulaf gibi kompleks karbonhidratlar tercih edilmelidir.

7. Öğünlerde yemeklerin yanına mevsime uygun taze sebzelerden oluşan salata eklenmelidir. Bu sayede, hem çiğneme refleksiyle birlikte tokluk sağlanır hem de lif alımı arttırılmış olur.

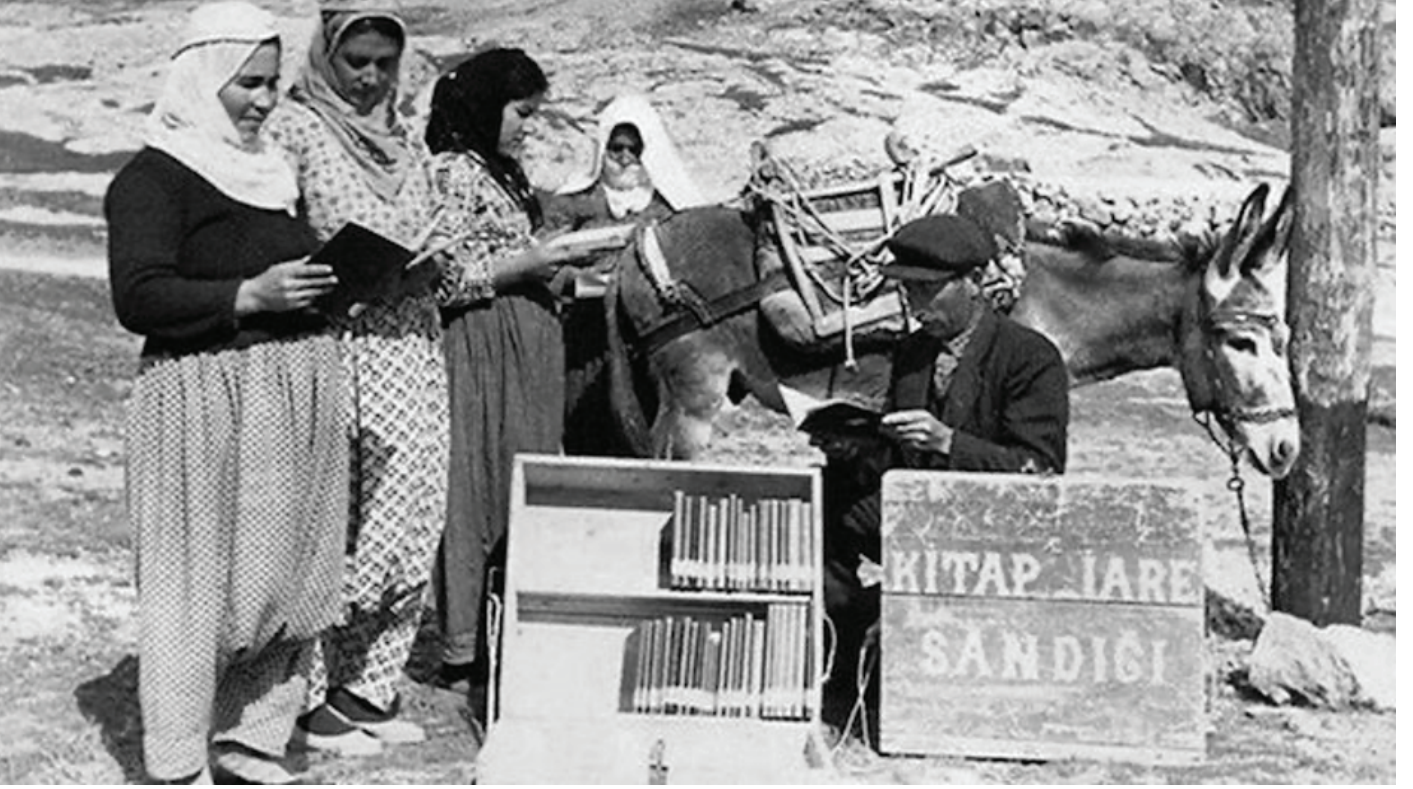
8. Şok diyetler, su diyeti ve uzun süreli sıvı detoks gibi tek tip beslenme ile yürütülen diyetler ve popüler diyetler mucize gibi görülmemelidir. Bir kişi için yararlı olan bir diyet başka bir kişinin metabolizması için faydalı olmayabilir, aksine vücuda zarar da verebilir.

9. İki ana öğün arasında çok uzun saatler olacak ise araya mutlaka sağlıklı ve dengeli bir ara öğün eklenmelidir. Bu sayede, bir sonraki öğünde kontrolsüzce yeme davranışı engellenmiş olur.

10. Vücudun gönderdiği açlık-tokluk sinyalleri dinlenmelidir. Fiziksel açlık ile duygusal açlığı birbirinden ayırmak çok önemlidir.

TARİHİN TANIĞI ÜNLÜ KÜTÜPHANELER

EŞEKLİ KÜTÜPHANECİ “MUSTAFA GÜZELGÖZ”

Aylin Tekin

Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanı

Tarihe ışık tutan kütüphaneleri yazarken, ülkemizin belki de resmi olmayan ilk gezici kütüphanesini yazmamak olmazdı. Bu sayıda sizlerle Mustafa Güzelgöz ve Eşekli Kütüphane'ye gidiyoruz.

Ürgüp'te 1921 yılında dünyaya gelen Mustafa Güzelgöz, çalışmak için gittiği İstanbul'da 1940 yılına kadar bir depo memuru olarak çalışır. II. Dünya Savaşı sırasında 3,5 yıl askerlik yapan Güzelgöz, 1943 yılında 23 yaşındayken memur olarak Ürgüp'te Tahsin Ağa Kütüphanesi'ne atanır. Tahsin Ağa Halk Kütüphanesi'nde göreve başlayan Mustafa Güzelgöz, ilk iş olarak kütüphanenin deposunda eskimeye bırakılmış kitapları tozdan arındırıp raflara taşır ve okumak istese de kitaba ulaşamayan köylüler için tarihe iz bırakan bir çalışmaya imza atar.

Kütüphanenin bir odasına atılan 2300 adet eski Osmanlı yazmasını çıkarır ve kütüphanecilik bilgisi olmadığı için bulduğu kütüphanecilik üzerine yazılan bir el kitabından yararlanarak kütüphaneyi modernleştirmeye başlar. Kütüphanenin özellikle çocuk kitapları konusundan eksik olduğunu görünce tanıdıklarıyla görüşerek ellerindeki kitapları bağışlamalarını ister. Mustafa Güzelgöz kütüphane ile bu kadar ilgilenmesine ve insanları davet etmesine rağmen kütüphaneye kimse gelmemektedir. İnsanlar gelmiyorsa kütüphaneyi onlara götürmeyi düşünür ve bunu en iyi şekilde eşeklerle yapabileceğine karar verir. Köylere kitapların ulaştırılması amacıyla ödenek başvurusu yapmak için Ankara'ya Kültür Bakanlığı'na gider. Yetkililerden iki kişilik bir kadro oluşturmak ve eşeklerin yem ihtiyacını karşılamak için ödenek alır.

Bir marangoza gider ve iki sandık yaptırır. Eşegi Yüksel'e bağladığı sandıklarla köy köy dolaşmaya başlar. Sandıklar 200'e yakın kitap almaktadır. Kendisi için de bir emanet defteri oluşturur. Verdiği kitapları buraya kaydeder. Her köy arasında yaklaşık 5 kilometre yol vardır ve 36 köye hizmet verir. Ürgüp ve yöresindeki insanlar ilk kez kitap okumaya başlar. Ve Mustafa Güzelgöz, "eşekli kütüphaneci Mustafa amca" olarak anılmaya başlanır.

Mustafa Güzelgöz okuma alışkanlığı kazanan kişilere dünya klasiklerini de vermeye başlar. Böylece Karain köyünde Balzac klasikleri okunur. Mustafa Güzelgöz'ün kitap sevgisini aşılama çabalarının sonuçlarından biri de kız kaçırmak isteyen bir gencin Türk Ceza Kanunu'nu okuyup kız kaçırmamanın cezasını görerek bu niyetinden vazgeçmesidir.

Mustafa Güzelgöz, yöresindeki tüm halkın kitap okumasını istemiş ve bu farkındalığı davranışa dönüştürmek için de büyük çaba harcamıştır. Kahve de bütün gün oyun oynayan köylüleri kütüphaneye çekmek için bir kütüphane kurmuş ve ilgilerini çeksin diye kütüphaneye radyo koymuştur. Zamanla köyün erkeklerini kütüphaneye çekmeyi başarmış ancak kadınları kütüphaneye çekememiştir. Mustafa Güzelgöz bunun da çaresini düşünmüş, Zenith ile Singer markalarına mektup yazmıştır. Markaların ona dikiş makinası yollaması karşılığında isimlerini kütüphaneye yazmayı teklif etmiş ve böylece bir sponsorluk anlaşması yapmıştır. İki firma da bunu kabul ederek toplamda 10 tane dikiş makinesi göndermiştir. Kütüphanede Salı günleri kadınlar günü ilan edilmiş ve makine kullanmayı bilen kadınlar tarafından dikiş kursları açılmıştır. Kumaşını kapanlar soluğu kütüphanede almış, Mustafa Güzelgöz de sırada bekleyenlerin ellerine beklerken sıkılmasınlar diye verdiği kitaplarla kadınları kitapla tanıştırmıştır. Bunlar moda, yemek yapımı, çocuk bakımı gibi kadınların ilgisini çekebilecek kitaplardır.

Tek bir eşekle başlayan hikaye aralarında katır ve atların bulunduğu 10 adet kültür filosuna dönüşmüştür. Bu başarı hikayesi Ankara ve yurtdışına yayılmaya başlamıştır. Amerika'da 1963 yılında "The Lane Bryant Uluslararası İnsanlık Hizmet Yarışması" düzenlenmiştir. Yarışma çağrısına Devlet Planlama Teşkilatı'ndaki bir çalışanın fikriyle Mustafa Güzel-

göz ve projesi Eşekli Kütüphanenin icraatları ile cevap verildi. Bu proje iki farklı projeye birlikte finale kaldığında Amerika'dan üç kişilik bir heyet durumu yerinde incelemek için Ürgüp'e geldi. Bölgedeki yüksek okuma yazma oranından ve kütüphane hizmetinin sistematüğinden çok etkilendiler. Yarışmada Eşekli Kütüphane'nin çalışmaları birinci oldu ve 'The Lane Bryant Uluslararası İnsanlık Hizmeti'nde Gönüllü Takdirnamesi'ni aldı.

1963 yılında Amerikan Barış Gönüllüleri kuruluşu tarafından Mustafa Güzelgöz'e bir jip hediye edildi. Ardından 1967 yılında Amerikalı Büyükelçi ziyareti sırasında çalışmalarının ödülü olarak ona iki adet pikap hediye etti.

Mustafa Güzelgöz Kütüphane Müdürlüğü ile on üç kurumda görev aldı ve bölgede bir kalkınma ve girişim lideri konumuna geldi. Köylere kitap taşımanın yanı sıra okuma-yazma ve halıcılık kursları açmak, spor teşkilatı kurmak, köy gazetesi çıkarmak, folklor ve bando çalışmaları yapmak, Ürgüp'te ilk sinema gösterimi, fotoğrafçılık ve kooperatifçilik çalışmaları yapmak gibi girişimlerde de bulundu.

Çalışmaları ile bölgesel bir kalkınma lideri haline gelen Mustafa Güzelgöz'ün asıl görevi olan Kütüphane Müdürlüğü'nü ihmal etmesi gerekçesiyle hakkında bir soruşturma açıldı. Kendisi hakkında teftişe gelen

müfettiş “Mustafa Güzelgöz kütüphanecilik faaliyetlerinin dışına çıkmakta ve ödenekleri şahsi çıkarları için kullanılmaktadır” şeklinde bir rapor hazırladı. Soruşturma sürecindeki baskılar sonucunda 28 yıl boyunca yaptığı kütüphanecilik görevinden sonra 50 yaşında emekli oldu. Daha sonra soruşturma müfettişi Şemim Bey’e İstanbul Fatih’teki Millet Kütüphanesi’nde rastladı. Müfettiş soruşturmayı yoğun baskı altında yaptığını ve olumsuz bir rapor yazması için zorlandığını itiraf etti.

Mustafa Güzelgöz 2005 yılında hayatını kaybetti. Ölümünden sonra Kapadokya halkı çok üzüldü ve aralarında toplanarak Ürgüp’e Mustafa Güzelgöz ve eşeği Yüksel’in heykelini diktiler.

Kaynaklar:

Ahmet Şerif İzgören, 2010, “Süpermen Türk Olsaydı Pelerinini Annesi Bağlardı”, Elma Yayınevi

aykurt, F., 2007, Eşekli Kütüphaneci, Literatür Yayıncılık

<https://iyikigormusum.com/esekli-kutuphaneci-mustafa-guzelgoz>

https://tr.wikipedia.org/wiki/Mustafa_G%C3%BCzelg%C3%B6z

4 KİŞİ 1 AN

Özlem Köse

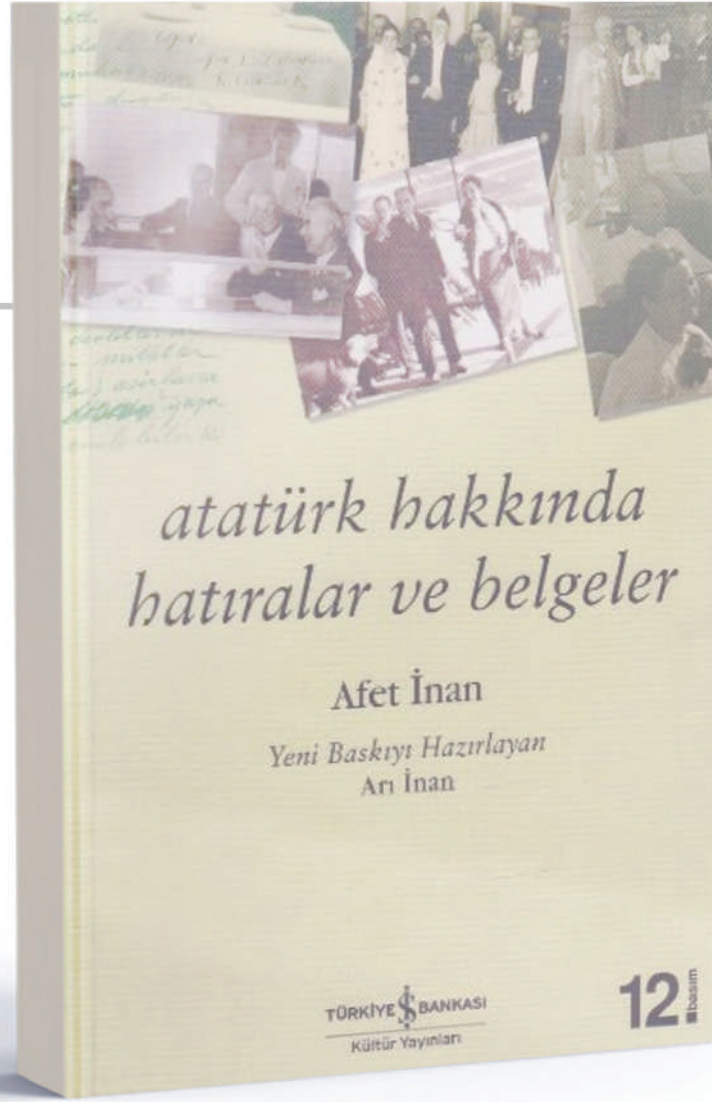

BEŞ KİTAP BEŞ DÜNYA

Elçin Ulusoy Kıray

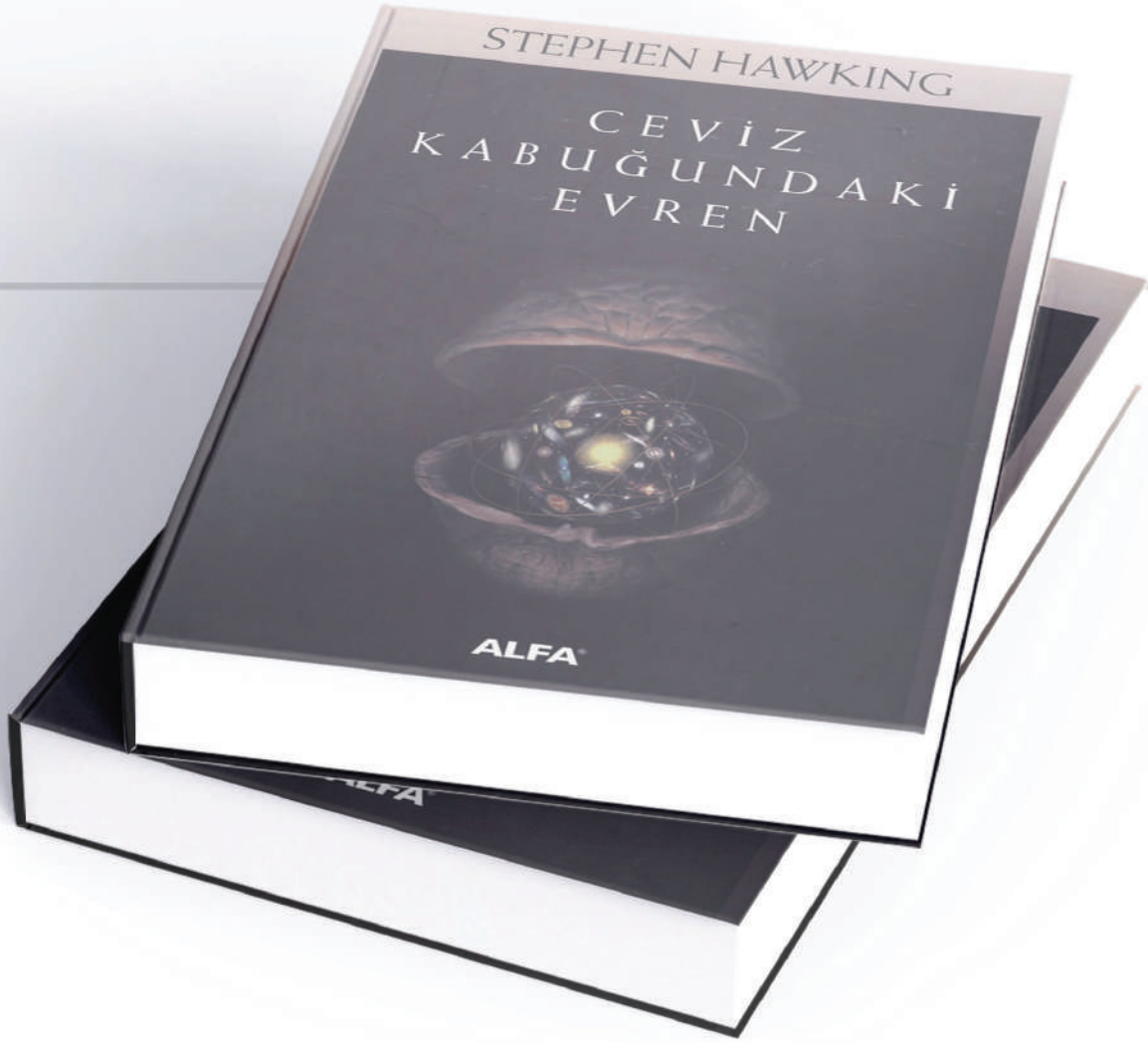
Kitapların dünyasında yeni bir yolculuğa hazırlanıyoruz. ESTÜ Aktif okurları için Elçin Ulusoy Kıray'ın arşivinde keyifli bir gezintiye çıktığımız "Beş Kitap, Beş Dünya" ile sözcüklerin evreninde haftanın en çok satan kitaplarının sayfalarını sizler için çeviriyoruz.

Atatürk Hakkında Hatıralar ve Belgeler

Ayşe Afet İnan

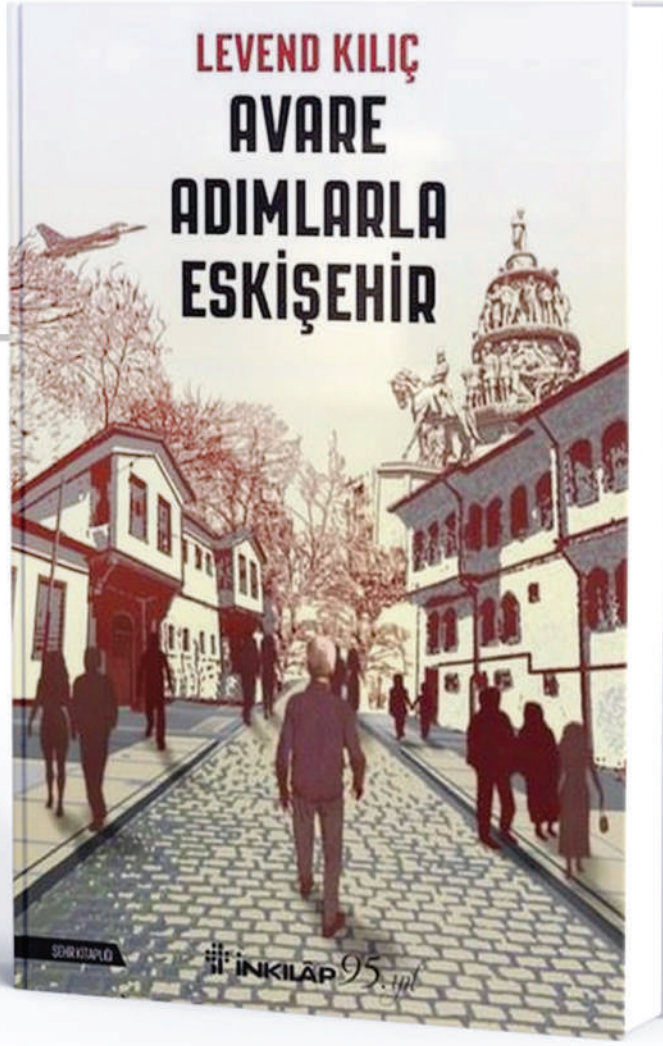
"Afet İnan, Atatürk'ün hayatının son 13 yılında her zaman yakınında bulunmuş ve yakın tarihimizin dönüm noktalarının hem aktörü hemde tanığı olmuştur. Bu kitap, önyargılar ve yetersiz bilgiler nedeniyle hakkınca bilinmeyen tarihimizin, Türk Tarih Kurumu sayesinde gerçek yerini almasını sağlamayı, Türk kadınının modern toplumdaki yerini alması yolunda bizzat örnek oluşturmayı ve Atatürk'ün pek çok konudaki görüşlerine ilk elden tanıklık etmeyi amaçlıyor. Afet İnan, Atatürk döneminde yaşadıklarını ve ondan dinlediklerini okuyucuyla paylaşıyor."

Ceviz Kabuğundaki Evren

Stephen Hawking

“Hawking’in çok satan kitabı Zamanın Kısa Tarihi’nden sonraki gelişmeleri ve en yeni bilimsel bulguları içeren Ceviz Kabuğundaki Evren, kuantum mekaniğinden, sicim kuramlarına, genel görelilikten 11-boyutlu süper- kütleçekime, Büyük Patlamadan, evrenin kaderine kadar bütün tartışmaları kapsıyor. Bu kitapta “Evren tasarlanabilir mi?” “UzayC zamanın bir başlangıcı var mı?” gibi pek az fizikçinin sormaya cesaret ettiği soruları soran Hawking, uzman olmayan, hiç fizik bilmeyen okurlara bu zor konuları büyük bir ustalıkla ve bol görsel malzemeye açıkıyor.”

Avare Adımlarla Eskişehir

Levend Kılıç

“Eskişehir, ıssız Anadolu ovalarının ortasında büyük şehirlerin gölgesinde mütevazı varlığını sürdürüyor. Kimi zaman Adalet Ağaoğlu’nun satırlarında kimi zaman Cemal Süreya’nın dizelerinde kendini gösterse de ne yazık ki Eskişehir hakkında yapılan kapsamlı bir çalışma bulunmuyor. Fotoğraf, sinema ve görüntü estetiği gibi disiplinlerdeki çalışmalarıyla tanınan akademisyen Levend Kılıç tarafından hazırlanan Avare Adımlarla Eskişehir literatürdeki bu eksiği gidermeye yönelik kayda değer bir çaba, bir vefa göstergesi niteliği taşıyor.

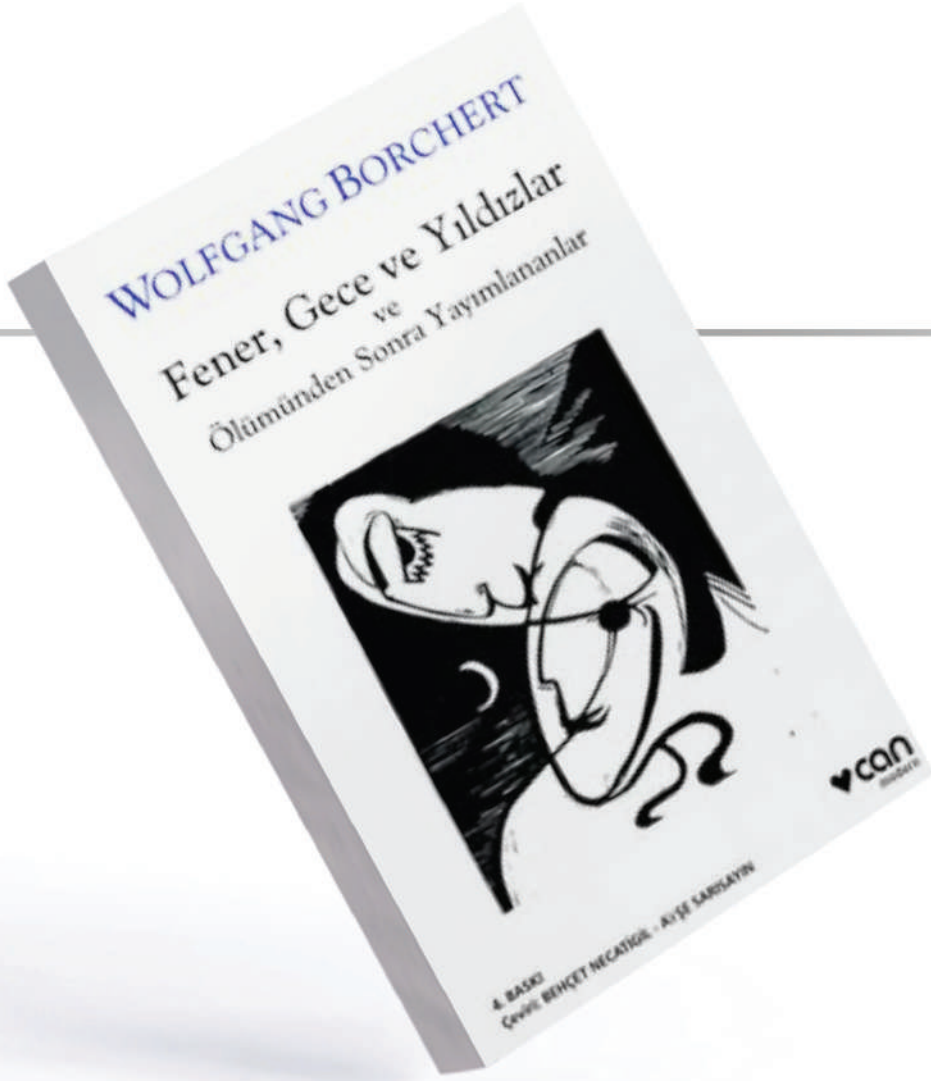
Levend Kılıç, okuyanları bir keşif yolculuğuna çıkarıyor. Eskişehir’in Porsuk Çayı, kitapçıları, bisikletçileri, hamamları, köprüleri arasında sokak sokak dolaştırıyor. Bu keşif yolculuğuna Kılıç’ın objektifinden çıkan fotoğraflar eşlik ediyor. Avare Adımlarla Eskişehir, bir şehir tarihi çalışmasından veya gezi rehberinden çok daha fazlasını vadediyor.”

Rüya Şehirler: Dünyayı Şekillendiren Yedi Tasarım Fikri

Wade Graham

"19. yüzyıldan bugüne bazen ütöpik, bazen tuhaf ama genelde tartışmalı birçok tasarım fikri kademeli olarak benimsendi ve Dubai'den Tokyo'ya, Londra'dan Los Angeles'a dünyanın her yerindeki şehirlerde uygulandı. Graham, bu tasarım fikirlerinin arkasındaki vizyonerlerin ve onların rakiplerinin yaşam öykülerinden yola çıkarak, şehir peyzajlarının analizini yapıyor, şehir formlarımızın nereden geldiğini, bizim onları ve onların bizi nasıl şekillendirdiğini göstermeyi amaçlıyor. Wade Graham şehirleri planlar, tasarımlar, mimari akımlar ışığında anlatırken tüm bunların aslında nasıl yaşamamız, nasıl çalışmamız, nasıl alışveriş yapmamız gerektiğine dair fikirlerin bir dışavurumu olduğunu da gösteriyor. Bertram Goodhue'nun barok fantastik köylerinden, Le Corbusier'nin Işyan Şehir'ine; lüks yeşil banliyöleri, şehir merkezindeki gökdelenleri, boş arazilerin ortasında yapayalnız dikilen yüksek blokları, yepyeni deneyimler vaat eden alışveriş merkezlerini, eko-siteleri, meydanları, dar sokakları, otoyolları bambaşka bir gözle görmemizi sağlıyor. Canlı, özgün ve genel okura hitap eden bir kültür tarihi sunan Rüya Şehirler, şehirleşmiş dünyayı anlamak için bir kılavuz kitap."

Fener, Gece ve Yıldızlar ve Ölümünden Sonra Yayınlananlar Wolfgang Borchert

“Wolfgang Borchert, II. Dünya Savaşı yıllarında savaşın bütün acılarını tattı, yaralandı, hastalıklara yakalandı, savaş karşıtı görüşlerinden ötürü ceza aldı. Henüz 26 yaşındayken öldüğünde, ardında bir dolu şiir ve öyküyle tüm dünyayı etkileyen Kapıların Dışında adlı bir oyun ve yüreklerde bugün de yankılanan savaş karşıtı bir manifesto bıraktı.”

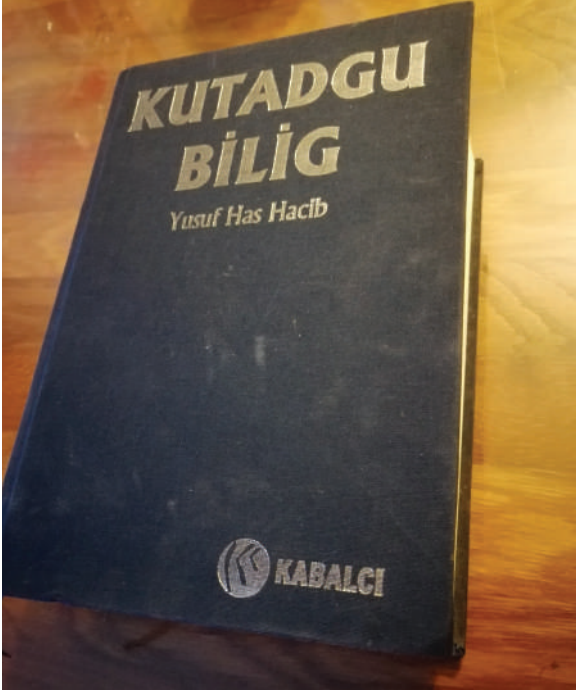
Kaynak

www.kitapyurdu.com
www.idefix.com
www.dr.com.tr

ESKİMEYEN YAZILAR

Prof. Dr. Abidin KILIÇ

Uzun zamandır hedefimde olan kitaba sonunda, değerli bir arkadaşımın kütüphanesinde ulaştım. Ve hayranlıkla baktığımı görünce hiç tereddüt etmeden bana hediye etti. Bu çok anlamlı kitabı siz değerli okuyucularla paylaşmak zorunda hissettim kendimi; “KUTADGU BİLİĞ-Yusuf Has Hacib”. Prof. Dr. Reşid Rahmetli Arat’ın çevirisi ile 2005 baskısı bir kitap. Kutlu eser olma özelliği taşıyan Kutadgu Bilig, 11. yüzyılda Karahanlı Uygur Türklerinden Yusuf Has Hacib tarafından yazılmış. Doğu Karahanlı’nın hükümdarı Tabgaç Uluğ Buğra Kara Han’a atıfta bulunan bir Türk eseridir. Hakaniye lehçesinde yazılmıştır. Siyaset üzerine konuları içeren bir eser özelliği taşımaktadır. Önsözünü ve birkaç sayfasını sizinle paylaşıyorum.

GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİNE ÇEVİRİLMİŞ METNİN ÖNSÖZÜ

Türk-Islam fikir ve sanat hayatının en eski örneklerinden birini oluşturan *Kutadgu Bilig* ile ilgili çalışmalar bir bütün halinde ele alınmış olmakla birlikte, ayrı ayrı amaçlarla başvurulacak olan kısımlarından yararlanmayı kolaylaştırmak üzere bunların ayrı ayrı yayımları uygun görülmüştü. Bu yüzden de bu çalışmanın ilk bölümü olan çevriyazı metin kısmının ardından eserin günümüz Türkçesine çevirisi yayımlanacak, sonra da onu iki ayrı kitap halindeki açıklama ve sözlük kısımları izleyecekti.

Eserin çevriyazı metin kısmının yayımlanışı gibi, bundan sonraki kısımların yayımlanması da uzunca aralarla gerçekleşti. Bunun birtakım iç ve dış sebepleri vardır ki, zamanımızdaki çalışma şartlarını belirtmek bakımından, bilim tarihi için de faydalı olacağını düşündüğüm bu hususlara ileride daha yakından değinmek isterim. Yalnız arada, şahsen benim için olduğu kadar, üyesi olduğum Türk bilim ortamı için de kaybolan bunca zaman bulunmaktadır ki, bunun telafisine artık imkân yoktur.

Büyük parçalar halinde eserin çeviri tecrübesini ele alan H. Vambery'den başlayarak eserin tamamını tercüme eden W. Radloff'un ve ondan sonra da yine ayrı parçalar halinde L. Bonelli ve Malov'un tercüme denemeleri iyi birer girişim olarak Türklük bilgisi tarihinde kendilerine layık olan yeri alacaklardır. Bu deneyimler bütün iyi ve kusurlu taraflarıyla çalışanların iyi niyetini gösterdiği kadar Türklük bilgisi alanındaki gelişme aşamalarına da kılavuzluk eder.

Türklük alanındaki çalışmalar layık olduğu düzeye henüz erişememiş ise bunun sorumluluğunu bilim çevresinin dikkatini üzerine çekmekte çok geç kalan Türklük dünyasının bizzat kendisi taşımaktadır. Türk çevresiyle yaptığı ilk temasın temellerini olumsuz görüş üzerine kurmuş olan Batı dünyası uzun süre bu yanlış düşünce-

Reşid Rahmeti Arat, *Kutadgu Bilig*, TDK, İstanbul, 1947.

H. Vambery, *Uigurische Sprachmonumente und das Kutadgu Bilik*, Innsbruck, 1870;

W. Radloff, *Das Kutadgu Bilik des Jusuf Chass-Hadschib aus Balasagun*, II, Petersburg, 1910;

L. Bonelli, *Del Kudatku Bilik, poema turco dell' XI sec.*, *Annali del R. Istituto Orientale di Napoli*, 6, 1933, 3-38;

KUTADĞU BİLİĞ

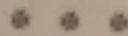
den kurtulamamış, dolayısıyla da Türk ruhunun içine nüfuz etmeyi gerekli görmemiş veya bundan çekinmiş olabilir. Batı yöntemlerini esas olarak kabul etmemize rağmen Türk bilim çevresinin Batıyla olan teması tam bir işbirliği haline henüz ulaşmamışsa bunda da kusuru dışarıdan çok kendimizde aramamız doğru olacaktır.

Türkler herkesçe bilinen iyi silah kullanmak, cesaret, girişim sahibi ve teşkilatçı olma özellikleri yanında, zaman zaman karşılaştıkları yabancı rakipleri tarafından bazı olumsuz sıfatlarla da nitelendirilmiştir. Bundan başka coğrafi durumu ve tarihi gelişimin kendilerine yüklediği görevlerin gerçekleştirilmesinde de sorumluluklarının bilincinde olarak hareket etmeleri doğaldır. Bununla birlikte hayatlarını düzenleyen özel bir dünya görüşüne sahip olan yabancıları insanlık ölçüsüne göre değerlendiren, komşularını sayan, doğayı seven, uyumdan hoşlanan ve beşeri değerlere kendi yarattığı birçok değerler de katarak güneş ve ayla birlikte dolaşan bir topluluk olarak Türkler, kendi maddi ve manevi varlığını açıkça ortaya koymamışsa bundan da –tanınmak üzere herhangi bir teşkilat kurmadığı için– herkesten önce bizzat kendisi sorumludur.

Bir kuşağın üzerine düşen görevi yapmamakla bıraktığı boşluk ondan sonra gelen kuşaklar tarafından doldurulamayacağı gibi, bu kuşakların çalışmalarına da engel oluşturur. Bu durum en önemli işlerde olduğu kadar, en önemsiz görülen işlerde de böyledir; çünkü o işin yapılması için kullanılacak zaman bir daha geri dönmek üzere uzaklaşıp gitmiştir.

Türk toplumunun teşkilatı açısından olduğu gibi, fikir hayatı açısından da çok önemli bir devrin aynası olan *Kutadgu Bilig*'den, Türklük bilgisi alanına birçok yeni noktanın eklenmesi hususunda yararlanılacağından hiç şüphe etmiyorum. Yusuf Has Hacib'in bu eserinde, Türk dil ve edebiyatının dışında Türk toplumbilimi, Türk tarihi ve genellikle Türk kültür tarihiyle uğraşanlar da kendi alanlarını aydınlatacak birçok parıltı bulacaktır. Bu eser Türklerin özellikle bugün üyesi oldukları kültür çevresine giriş devrini içeren bir zaman diliminde yazıldığı için onların dünya görüşünü, değer yargılarını ve karşılaştıkları sorunları hallediş tarzını ortaya koymak konusunda faydalı olabileceği gibi, temasta bulundukları kavimler açısından da yararlı olacaktır.

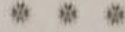

Eserin içine girip zevkine varacak kadar sabır ve sebat edenler, şüphesiz *Kutadgu Bilig*'i yalnız yazıldığı dönem içinde değil, bugünkü şartlar içinde de sevecektir. Yusuf Has Hacib'in beşeri meseleleri ele alış tarzı ve bunu yaparken gösterdiği içtenlik

KUTADGU BİLİĞ

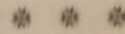
halâ gönüllere seslenip insanı düşündürmektedir. Birçok eksiklik arasında dolaşıp yokları var etme peşinde koşan kişilerin, düşünmeye ve bir an için olsun kendileriyle baş başa kalmaya ihtiyaçları vardır. 900. yılına yaklaşmakta olan Yusuf bu uzun tecrübesiyle bu hususta en iyi arkadaşlık edebilecek hayatiyet taşıyan bir şahsiyettir.

Bugün birçok toplumsal meselenin ele alınış şeklinden endişe edenler, aynı meselelerin bin yıl önce nasıl halledildiğini ibretle görüp orada birçok düşündürücü ve teşvik edici fikirler bulacaklardır. Eserinin özellikle gençliğe faydalı olması şairin başlıca arzusudur. Büyük eserler, insanların gönüllerine seslenmeye devam ettikçe büyüklüklerini de korur.

Eser eski dilden günümüz diline çevrilirken, çeviri yerine yorumlama yoluna gidilmemeye dikkat edilmiştir. Uyaklı bir eserde birçok sözcük ve terim, anlamdan başka sebeplerle de tekrarlanmış olabilir. Fakat bu gibi zorunluluklara maruz kalmadan eser yazmış olanlar da vardır ve bunda başarılı olmak ayrı bir yetenektir. Okuyanların ve araştıranların bu hususlarda güvenle hareket edebilmelerini sağlamak için yazarın kurduğu yapıya mümkün olduğunca sadık kalınmaya çalışılmıştır. Bazen tekrar da yerine göre bir sanatı temsil edebilir.

Karşılıksız kalan bazı sözcük ve terimlere biraz daha dikkat edilmesi temenni olunur. Açıklama kısmında bunların üzerinde ayrıca durulacak ve daha kolay anlaşılacak bilginin bir araya getirilmesine çalışılacaktır. Bunlar arasında Türklerin kavmi devlet teşkilatına ait bazı terimler vardır ki, karşılıkları bugün bulunmadığı gibi, toplumsal değerleri bile artık ortadan kalkmıştır. Bunlardan bir kısmının açıklanması yalnız dil ve edebiyat alanında değil, Türklük bilgisinin bütün alanlarının işbirliğini gerektirmektedir. Bunun arzulanan işbirliğinin doğmasına sebep olmasını temenni ederim.

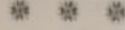
Eserin yazıldığı çevre hakkında ipucu elde etmek isteyenlerin "Giriş" bölümüne bakmasını rica ederim. Çeviriyi parça parça kullanacaklar için faydalı olacağı düşüncesiyle çözümlemeli bir fihrist eklenmiştir; arzu edenler aradıkları kısımları böylece derhal bulabilir.

Asıl eser "D" harfiyle gösterilen kısımdan başlar. Daha önceki parçalardan A parçası esere en son eklenmiş olan düzyazı tanıtım, B parçası esere daha önce eklenen uyaklı bir tanıtım ve C de esere eklenmiş olan babların fihristidir. Bu üç parçanın eserle doğrudan doğruya bir ilgisi yoktur. Fihristlerde gösterilen bablar, sayı ve sıra bakımından asıl eserin bablarına uymamaktadır. Bu sonuncu husus için çevirideki

KUTADĞU BİLİĞ

sayfaları da içine alan çözümlemeli fihristten yararlanmak doğru olduğu kadar kolay da olacaktır.

Her çalışma az çok devrin maddi ve manevi imkânlarına bağlı kalmaktadır. Bu çeviri de böyle bir devirde yapılmış bir iştir. Bu noktanın göz önünde bulundurulması faydalı olur.

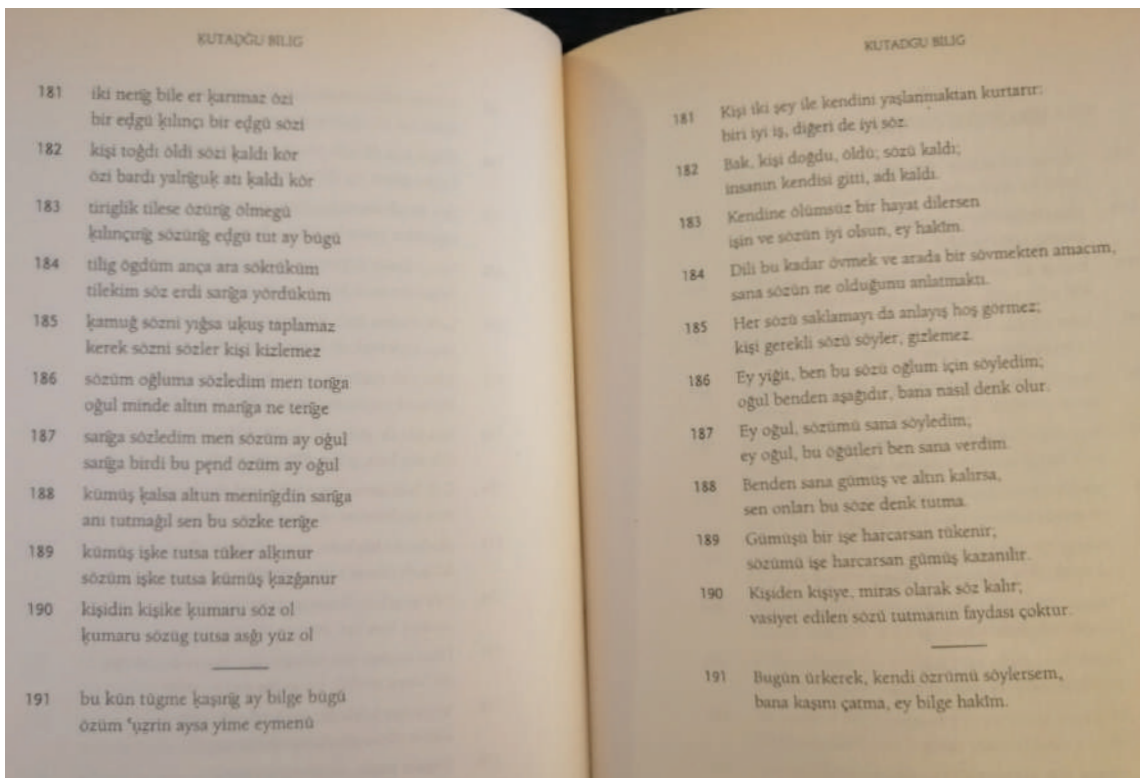

Eserin düzeltilerinde yardımlarını esirgemeyen arkadaşlara teşekkür etmek zevkli bir borçtur. Genç arkadaşlardan Ali Karamanlıoğlu ve Muharrem Ergin'den başka, Türkçe bilgisi ve edebi zevkinden yararlanmaya çalıştığım Cavid Baysun ile özellikle eski Türk edebiyatının malzemesine dair bilgisini hayranlıkla gözlemlediğim Ali Nihad Tarlan'dan burada ayrıca söz etmek, bu geçmiş günleri unutmamak için de hoş bir hatırlatma vesilesi olacaktır.

Türk Tarih Kurumu'na eserin yayımı için teşekkür ederken, Ekrem Akurgal ile Ulug İğdemir'i, mükemmel bir matbaanın güzel işlerinden birine sahip olmak imkânını verdiklerinden dolayı burada takdirle anmak fırsatından da yararlanmak isterim. Esere gösterdiği devamlı ilgisinden dolayı Hikmet Bayur'u her zaman hatırladığım gibi çevirisinin yayımını göremeyen Dr. Adnan Adıvar'ı da burada rahmetle anarım.

12. 3. 1959

Prof. Dr. Reşid Rahmeti Arat

ESKİ NİSAN

Canımın yongası, sevdiğim,
Bir kaç gün çaldık ilkbahardan
Geçtik yıllardır özlediğim
Erguvan ışıklı kıyılardan

Aşkı sessizlik tanımlar
Gençken tersini düşünürdüm
Akşamla dönerken geriye dalgalar
Yalnızlığı çırılçıplak gördüm

Durduktu önünde Ege Denizi'nin
Gözleri mayıs bulanığı,
Kuytuluğunda eski evlerin
Dolaştıktı Ayvalığı

Eski nisan, her şey gibi,
Kalbim de, rüzgar da eski,
Çırpınıp duruyor havada
Yitik anıların kelebeğı

1983 (Eski Nisan)

Ataol BEHRAMOĞLU

Eser Adı: Belleğin Azmi
Ressam: Salvador Dalí
Oluşturulma Tarihi: 1931
Teknik: Yağlı Boya

CHESS.ESTÜ

Yavuz Yılmaz

Bilgisayar Mühendisliği 2. Sınıf

Müşgan İrem Filiz

Uçak Gövde Motor Bakımı 1. Sınıf

Mehmet Karacaoğlu

Elektrik Elektronik Mühendisliği 2. Sınıf

Emine Karakaya

Uçak Gövde Motor Bakımı 1. Sınıf

Eskişehir Teknik Üniversitesi Satranç ve Zeka Oyunları Kulübü olarak üniversitemiz kurumsal dergisi ESTÜ Aktif'te chess.ESTÜ köşesi ile karşınızdayız. Dört farklı bölümden oluşan chess. ESTÜ'de "Neler Oluyor?", "Biliyor musunuz?", "Neler Yaptık?" ve "Bulmaca" bölümleri ile her ayın 1'inde sizlerle birlikte olacağız. Satranç köşemizin "Neler Oluyor?" modülünde, sizlerle satranç dünyasından en güncel haberleri, prestijli turnuvaları, milli takımlardaki son durumları, Dünya Şampiyonası ya da sporcularımıza dair bireysel başarıları paylaşacağız. "Biliyor musunuz?" modülüne ise, satranç dünyasında rastlanılması zor, garip, akıllara gelmeyen fedaların olduğu ve baktıkça hayran bıraktıran maçlar, oynadıkları döneme damgalarını vuran ustaların hayatlarından ilginç anekdotlar ve öğrendiğinizde hayrete düşeceğiniz ilginç istatistiklere yer vereceğiz. Satranç köşemizin yazarları olarak "Neler Yaptık?" modülünde ise, görüşemediğimiz süre boyunca Satranç ve Zeka Oyunları Kulübü çatısı altında imza attığımız satranç etkinliklerine yer vereceğiz. Ve tabii ki "Bulmaca" ile de sizleri 64 kare ile baş başa bırakacağız. Çözerken hayal gücünüzle bilginizi eş zamanlı çalıştırmanızı istediğimiz kolay, orta ve zor seviyede birer adet bulmaca sizleri bekliyor olacak.

NELER OLUYOR?

Bireysel Satranç Şampiyonası'nda Mustafa Yılmaz Damgası

Amatör ve kuvvetli nice sporcunun, en çok da satranç severlerin merakla beklediği, Slovenya'nın ev sahipliğinde gerçekleşen Avrupa Bireysel Satranç Şampiyonası nefes kesen son turları ile sona erdi. Birçok kuvvetli rakibini mağlup etmeyi başaran Alman sporcu GM Matthias Bluebaum sürpriz bir şekilde 8,5 puan ile şampiyon olmayı başardı. Milli Takımımızın 5 sporcu ile katıldığı turnuvada son tura 7 puanla giren büyük ustamız GM Mustafa Yılmaz, son turda Alman sporcu GM Liviu-Dieter Nisipeanu ile mücadelesinden güzel bir oyun sonu tekniğiyle kazanarak ayrıldı ve 8 puana ulaştı. Genel sıralamada 3. ile eşdeğer puanda turnuvayı 6. Sırada bitiren büyük ustamız 2023 Dünya Kupası'nda oynamaya hak kazandı.

Şampiyonada yarışan diğer ustalarımıza baktığımız zaman GM Emre Can, IM Mert Yılmazyerli ve IM Cem Kaan Gökerkan 6,5 puan ve GM Burak Fırat ise 5 puan ile Şampiyonayı tamamladı.

Şampiyonada ülkemizi temsil eden ustalarımızı tebrik ediyor, Büyük ustamız Mustafa Yılmaz'a Dünya Kupası yolunda başarılar diliyoruz.

Turnuva detayları için tıklayınız.

<http://chess-results.com/tnr607286.aspx?lan=8&art=25&fedb=TUR&flag=30>

BİLİYOR MUSUNUZ?

ASIRLIK USTA

Rus yazar ve satranç ustası olan Yuri Averbakh bizleri şaşırtmaya devam ediyor. Peki neden Averbakh? Kendisi satranca adanmış Asırlık bir çınar. Yuri Averbakh geçtiğimiz aylarda tam 100 yaşına girdi. 8 Şubat 1922 doğumlu Rus satranç ustası, 1973'ten 1978'e kadar SSCB Satranç Federasyonu'nun Başkanlığın yapmıştır. İlk asırlık Grandmaster olan Averbakh görme ve işitme duyusu kötüleşmesine rağmen, satrançla ilgili faaliyetlere zaman ayırmaya devam etmektedir. Averbakh aynı zamanda oyun sonu teorisyenidir.

BULMACA

KOLAY SİYAH OYNAR KAZANIR?

YANIT: 1-f5+ 1-Şf3 2-fxe4

ZOR BEYAZ OYNAR KAZANIR?

2- Kh3+ 2-Şg8 3-Fe6+! 3-Vxe6 4-Kh8#
YANIT: 1-Vxh7+ 1-Şxh7

100'ün üzerinde çalışmasının yanında satranç gazetecisi ve yazarı da olan Averbakh Sovyet satranç dergileri Shakhmaty v SSSR ve Shakhmatny Bulletin'in editörlüğünü yapmıştır.

NELER YAPTIK?

Haberler 64 Birim Karede

Satranç ve Zeka Oyunları Kulübü olarak tüm satranç severleri aynı masada toplayan turnuvalarımıza ilk günkü heyecanla devam ediyoruz. Hem online hem de yüz yüze olmak üzere 2 koldan da İsviçre sistemiyle turnuva düzenleyen Kulübümüz son zamanlara damga vuran bir online turnuvaya daha imza attı. İsviçre sistemi turnuvası satranç, scrabble, squash gibi her oyuncunun birbiriyle karşılaşmasını gerektiren oyunlarda sıkça kullanılan bir turnuva biçimidir. Terimin "İsviçre sistemi" olarak adlandırılmasının nedeni bu tür bir turnuvanın ilk kez 1895 yılında Zürih'te uygulanmış olmasıdır. 5+2 şeklinde 7 tur oynanan turnuva hem katılımcı sayısı hem de turnuva içi sürpriz hediyelerle üniversitemizde ilgiyle karşılandı ve takip edildi. Satranca olan ilgi ve motivasyonu da canlı tutmayı sağlayan turnuva, mücadele edenleri ve dereceye girenleri de ödüllendirmeyi unutmadı.

ORTA BEYAZ OYNAR KAZANIR?

2-Şxg8 3-a8=V+

YANIT: 1-Kf7+ 1-Şxf7 2-g8=V+

Eskişehir

Prof. Dr. Ertuğrul Algan

Sakarya

Şahsiyat me
İlanat müdresi
Seneliği 2
İlanat
N
Günü ge

20 İLK KANUN CUMA 1935

binasına hey'et

namlanmış olan Halkevi binasının görülmüş ve l muamelesi geri ahhit tarafından bitirildiği haber 1 gün Bilecikten dirlik direktörü ndırık yarbayla ile birlikte bina- naşlamıştır. Mu- plıdırı takdirde, bu binaya taşı- naşındada, yeni nda parlak bir . Balodan bir anın açılma tö- lkinci kânun da iki müsame- her Cumartesi toplantısı yapı- gibidir.

gitti

ât Öncel bir ay ılı günü akşamı e İstanbula git- İstanbulda on n sonra Anka- izilerinin geri ününde orada lbayı istasyonda adanı ve şarı- ndarma esbek- u Rüştü ve di- ramışlardır.

İşin

D

Eskişehirin Su Derdi

İki aya kadar suya kavuşacağımızı düşünüp sevinirken, gelişi güzel ve ulu orta savrulan bulandırıcı sözlerin anlamı nedir?...

Tabiatın en verimli bir buca- ğında, her bakımdan yükseliş yücelen şarımızın, kurulduğu gündenberi uzayıp giden bir su derdi vardır! Gerçi şarın orta- sından koca porsuk, nazlı nazlı akar, ve göbeğinde sıcak sular fışkırır.. Fakat bunlar, bi- zim sağlık durumumuzu düzelt- cek vasıflar taşıyan sular olma- dığı için ancak, mahdut alanlar- da işimize yararlar... Beriyan- da bütün şar halkı, 23 — 24 ke- safetindeki sıcak suyu içmek zorluğunda ve her yıl, bir mide, bir barsak ve böbrek hastalığı ile boğuşmak güçlüğünde kalmış- tır.. İşte bundan ötürüdürki Atatürkün şarımıza buyurduğu zaman verdikleri direktif, Eski- şehir Urayı için kutsal bir ülkü anlamını taşıyor ve şara evi bir içme suyu getirmek dileği yü- reklerimizi çarpırdıyordu...

Uray, uzun araştırmalardan sonra, şardan elli kilometre uzakta ve Kaplangı dağlarında güzel bir su buldu. Bu su, An- kara ve İstanbulda en ince bir itina ve dikkatle bir kaç kere tahlil edildi. Bütün tahlil sonuç- ları, umulduğundan çok daha iyi ve elverişli çıktı. Suyun en çok 1,5 kesafet derecesinde ol- duğu anlaşıldı.

Ankara halkı bile istifade ede- ceğidir. Çünkü Eskişehir Anka- raya en yakın bir şar olduğun- dan, Taşdelen, Kocataş ve Çene suları bizimkine rekabet edemi- yeceklerdir... Fakat ne yazıkki, bu kadar önemli, bu kadar fay- dalı ve geniş bir sağlık ve ha- yat teşebbüsü tamamlanmak üzere iken, yine bir kaç bozuk kafalı adam, fikirleri bulandır- mak için şahlanmış bulunuyorlar. Hemen otuz kırk gün varki biz bu adamların, avuçlarını ağızla- rına kapayarak boğuk ve iğrenç bir sesle:

— : Yeni gelecek su bozuk- muş...
— : Pismiş...
— : Mikropu imiş...
— : İçilmeğe elverişli değil- miş.. Gibi bir takım saçma sa- pan tezvirat savurdıklarını du- yuyor ve bunların yurddışlık duygularına ne dereceye kadar var olduğunda kuşkulani- yoruz.

Sosyal bir hey'etin ortak menfaatlarını zedeliyecek olan bu çeşit kirli ve gizli dedikodu- lardan bilmeyiz nasıl bir zevk duyarlar... Bizim bildiğimiz bir gerçek varsa oda ancak şudur: Eskişehirin Kaplangı suyu, Kocataş ve Taşdelen sularından

bir tahlil raporunu sütünulurımız- geçirmekle cevap veriyoruz.

Kaplangı Suyu ANALİZ RAPORU

İcra edilen muayeneler ve neticeleri :

1. ... İdrarın salabet derecesi (FRANCIS)	1,5
2. ... İdrarın salabet derecesi (FRANCIS)	1
3. ... İdrarın salabet derecesi (FRANCIS)	0,5

Muayene neticelerinin tefsir ve izahı :

Eskişehir Belediye Riyasetinin tahlil için Laboratuvarımıza yol- ladığı su nümunesinin rengi bu- lanıktı. Berrak kılınan nümune tahlile tabi tutularak iltiva etti-

ği anasırın mikdar ve neveleri tayin edildi.

Bulunan mikdarlara göre yollanan su nümunesi menba suları sınıfındandı.

İltiva ettiği mevadi uzviye- nin mikdarını menbaında 'tayini icap ettiğinden laboratuvarımız- da yapılmamıştır. Nümunenin salabet derecesi (1) bulâsai ya- bisesi (97) miligram, olduğundan ve terkibinde nitrat nitrit fosfat bulunmadığından kabili şürp bir menba suyu olduğunu mübeyyin rapordur.

27 - 2 - 934 İstanbul
Kimya Laboratuvarı Şefi
Müderis
NÜRETTİN

Çok yıllar önce Türkmen Dağı'nın eteklerinde karşılaştığım yaşlı bir çobana sormuştum. "Neye Kalabak derler? " diye. Çok da düşünmeden "Dağlar sırtını yaslamış kayalıklara derler bir de çınar ağacına kalabak derler" demişti. Sözlükler de yaşlı çobanın dediğini söyledi. Hasır otundan örülen şapkaya, nilüfer çiçeğine de kalabak denirmiş. Mantiğıma en yakın geleniyse kayalıklar olmuştı. Kısa bir araştırma bana ülkemizde "Kalabak" adıyla bilinen yerleşimler olduğunu göstermişti.

"Neye Kalabak derler?" sorusunun Eskişehir'deki yanıtı ise her gün içtiğimiz sudur. Onlarca efsaneyi de içinde barındırır. En yaygını ise bu suyu içenin Eskişehir'den ayrılmayacağı veya dönüp dolaşıp buraya geleceği yönünde olanıdır. Neredeyse her sabah sakaların kamyonlarından yükselen "Kalabak Suyu Melodisi" Eskişehir'de günün başladığının önemli habercilerinden biridir.

Eskişehir hem bir su cennetidir hem de susuz bir şehirdir. Cennettir...Eskişehir Ovası'nda neredeyse beş-on metre sondajdan sonra sular çıkar. Porsuk Nehri ve kolları bu bereketli ovayı sular, şehrin göbeğinden doğal sıcak sular fışkırır. Şehrin farklı yerlerinde maden suları vardır. Susuz bir şehirdir. Bunca bolluğa rağmen lezzetli bir su zor bulunur. 1900'lü yılların başlarına dek Eskişehirililer içme sularını ya evlerinin avlularındaki kuyulardan temin ediyordu veya sıcak hamam suları toprak testilerde soğutularak içme suyu olarak kullanılıyordu. 1900 yılında dönemin Belediye Başkanı Asarcıklı Ali Efendi, Sarisungur Köyü yakınlarında çıkan suyu künklerle Odunpazarı'na dek getirir. Mahalle çeşmelerinden halka ulaşır. Ancak yararlanabilenler Odunpazarı semtinde olanlardır Kurşunlu Cami önünde yer alan sokak çeşmesinden geçtiğimiz yıllara dek Sarisungur Suyu'nun aktığı semtin yaşlılarında söylenir. Bir zamanlar Kalabak Suyu at arabaları üzerindeki varillerden dağıtılırdı. Bazı sucuların geldiklerini belirtmek için ellerinde bir de çingirak olurdu.

Kalabak Suyu'nun öyküsü Cumhuriyetten sonra başlar. 1930'larda Mustafa Kemal'e Eskişehir İstasyonu'nda verdiği bir molada su ikram edilir. Mustafa Kemal bu suyun tadını beğenmez. Su soğutulmuş termal sudur ve oldukça kireçlidir. Atatürk bu suyun tadını beğenmez ve dönemin Belediye Başkanı Kara Kâmil lakaplı Kâmil Kaplanlı'dan Eskişehir'in içme suyu işinin halledilmesini ister. Bir su arayışı başlar ve Eskişehir, Kütahya ve Afyonkarahisar arasında yer alan Türkmen Dağı'nın kuzey yamaçlarında Kalabak Köyü yakınlarında bugün de içtiğimiz su bulunur. Şehirde tüketilen tahıl ve et üzerine konan küçük rüsumlar, bağışlar ve Eskişehir Bankası'nın kefaletiyle finansman sağlanır. Yaklaşık 45 kilometrelik bir hat inşa edilir ve 1936 yılında su Eskişehir'e ulaşır. Bademlik semtinde o döneme göre büyük sayılabilecek, 500 tonluk bir depo yapılır. Sokak çeşmelerinden Kalabak Suyu akmaya başlar ve Mustafa Kemal'in tekrar gelişinde kendilerine bu su ikram edilir ve Atatürk'ün yüzü güler. Kalabak Suyu için Bademlik semtinde yapılan törenden bir görüntü.

Kalabak Suyu'nun Eskişehir'e gelmesi dolayısıyla Bademlikte ve Köprübaşı'nda iki ayrı tören yapılır. Törende Belediye Başkanı Kara Kâmil bir konuşma yapar. Rivâyete göre konuşma için hazırladığı metin muzip biri tarafından kara Kâmil'in cebinden alınır. Kara Kâmil kürsüye çıkar, metni bulamaz ve irticalen konuşur. Konuşmada yapılanları anlatır ve günümüze kadar ise neredeyse bir atasözü haline gelmiş şu sözler kalır: "Nettik...ettik...Kalabak Suyu'nu Eskişehir'e gettik..." bu sözler söylenmiş midir bilinmez ancak ateş olmayan yerden duman da çıkmaz. Benzer bir hikâyeyi yine çok yıllar önce Kalabak Suyu'nun açılış törenlerinde fotoğraf çekmiş olan, Akrep Nalan adıyla bilinen şarkıcının babası Vasfi Açın'ı Ankara'da ziyaret ettiğimiz evinde de dinlemiştik.

Yazımızı, virgülüne dokunmadan 21 Şubat 1936 tarihli bir gazete haberiyle bitirelim:

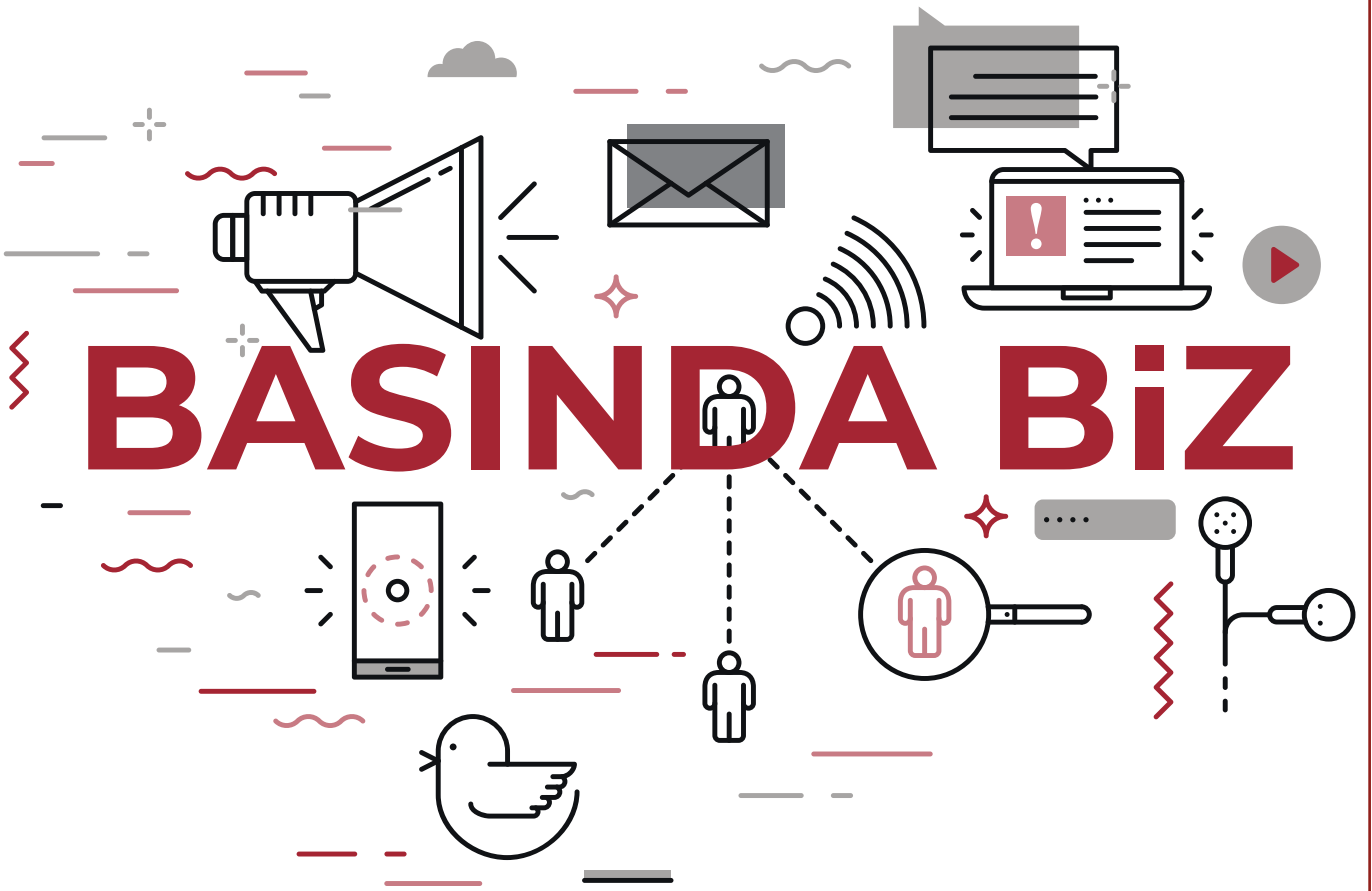
"Eskişehir Memleketin en büyük su mecrasına kavuştu. (Jurnal Doryan gazetesinden alınmıştır) Eskişehir Türkiye'de bulunan en büyük su mecrasıyla zenginleşiyor. Bu mecra kaynaktan şehre en az 45 kilometredir. Şehirdeki hususi şebeke bunun haricindedir.

1600 metre yükseklikteki Türkmen dağı silsilelerini kaplıyan su – Eskişehir 790 M. Olduğuna göre- şehirden 800 metroluk bir irtifadadır. Su dört kaynaktan fışkırıyor.

1. Kaplanlı
2. Kocadere
3. Suçıkçı
4. Çimenharem

Bu su memleketin yani Türkiye'nin en meşhur sularile rekabet edebilecek bir vasıftadır. Sıhhat bakanlığı tarafından yapılan tahlilde, bu suyun Çırçır; Taşdelen: Hünkâr suları kadar hâzım ve onlar kadar temiz ve hoş bir lezzeti olduğu tastik edilmiştir..."

Kalabak Suyu için Köprübaşı'nda yapılan törenden bir görüntü.

ESTÜ'DE ÇOCUKLARLA FIDAN DİKİMİ YAPILDI

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 102. Yıl dönümü nedeniyle, **Eskişehir Teknik Üniversitesi** İki Eylül Kampüsü'nde Milli İrade İlkokulu öğrencilerinin de katılımı ile fidan dikimi yapıldı.

22 Nisan 2022 Cuma günü, Sosyal Sorumluluk ve Bilimi Sevdirme Komisyonu, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı, Öğrenci Kulüpleri Koordinatörlüğü ve Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü iş birliği ile yapılan etkinliğe, Rektör Prof. Dr. **Tuncay Döğeroğlu**, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Alper Çabuk, Park ve Bahçeler Müdürü Akın Akman, Milli İrade İlkokulu Müdürü Muhittin Mot ve öğretmenleri ile öğrenciler katıldı. Rektör Prof. Dr. **Tuncay Döğeroğlu**, Milli İrade İlkokulu yöneticilerini, öğretmenlerini ve öğrencilerini **Eskişehir Teknik Üniversitesi**nde görmekten büyük memnuniyet duyduğunu belirterek söze başladı. Minik öğrencilerin İki Eylül Kampüsü'ne neşe getirdiklerini de ifade eden Rektör

Prof. Dr. Döğeroğlu, "Milli İrade İlkokulu Üniversitemiz İki Eylül Kampüsü'ne en yakın okul. Bu, bir araya geldiğimiz ilk etkinlik ama inşallah bundan sonra sizlerle birçok etkinlikte beraber olacağız" dedi. Milli İrade İlkokulu Müdürü Muhittin Mot, Milli İrade İlkokulu'nun sadece eğitim-öğretim alanında değil; sosyal, kültürel, bilimsel ve diğer aktivitelerde Türkiye'de örnek gösterilecek okullardan birisi olduğunu söyledi.

Milli İrade İlkokulu olarak diğer üniversitelerle de iş birlikleri yaptıklarını söyleyen Mot, "Gönlümüzde, okulumuza en yakın Üniversite olan **Eskişehir Teknik Üniversitesi** ile ortak çalışmalar yapmak yatıyor. Birlikte yürütebileceğimiz iş birliklerini başlatmak adına tüm **ESTÜ** ailesini okulumuza bekliyoruz" diye konuştu. (HM)

Eskişehir Teknik Üniversitesi Senatosu bu kez minikler için toplandı

Gündem: “İklim Değişikliği”

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 102. Yıl dönümü nedeniyle, **Eskişehir Teknik Üniversitesi** Senato Toplantısı'nda söz miniklere verilerek temsili Çocuk Senatosu'nda koltuklar, Şehit Barış Öztürk Ortaokul 6. Sınıf öğrencilerine bırakıldı.

Çocuk Senatosu üyeleri, **ESTÜ** Radyo'da da söz alarak podcastler yayımlamak istediklerini, bu potcastler aracılığıyla da iklim değişikliği ve onun sebep olduğu çevre sorunlarına dikkat çekmek istediklerini ifade ettiler. Toplantıda Yer ve Uzay Bilimleri Enstitüsü Müdürü'nü temsilen söz alan L. Tuna Öztürk özellikle hava kirliliğine dikkat çek-

erek şehrimize temiz enerjinin özendirilmesi konusunda özgün projelerin başlatılması gerektiğine değindi.

Rektör Prof. Dr. **Tuncay Döğeroğlu**, herkesin içinde yaşadığı çevreye karşı büyük sorumluluklarının olduğunu ve çocukların çevre bilinci ve iklim değişikliği konusundaki duyarlılıklarının sorunların çözümü için itici birer güç olacağını ifade ederek, çocukların anlamlı mesajlar verdiğini vurguladı. Pandemi sürecinin başından bu yana ilk defa yüz yüze gelen **Eskişehir Teknik Üniversitesi** Senato Üyeleri ise çocukların temsili senato toplantıları karşısında memnuniyet duyduklarını ifade ettiler. ■ HM.

ESTÜ'den uçakların kokpiti için çözüm

Eskişehir Teknik Üniversitesi

Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyeleri Prof. Dr. Feridun Ay ve Doç. Dr. Nihan Kosku Perkgöz, yönettikleri Mikro/Nano Aygıtlar ve Sistemler Laboratuvarlarında (MIDAS) iletkenliği yüksek iki boyutlu MXene ve grafen malzemeleri geliştiriyor. TÜBİTAK'ın 1004-Mükemmeliyet Merkezi Destek Programı'nın bir parçası olan MIDAS'ın yöneticileri Ay ve Perkgöz, TUSAŞ'ın geliştirdiği milli uçakların kanopi (kokpiti saran saydam yapı) ve kokpitinin performansının iyileştirilmesine, geliştirdikleri iki boyutlu malzemelerle destek veriyor. MIDAS'ta atomik boyuttaki katmanlara bazı özellikler kattıklarını ifade eden Prof. Dr. Feridun Ay, "Atomik katmanların sahip olduğu sıra dışı özellikleri kullanarak milli ve uluslararası alanlarda önem arz eden projeler yürütüyoruz" dedi. [A.A.]

Rektör Döğeroğlu
basın mensuplarına
havalimanını
gezdirilerek bilgi
verildi

TECRÜBEMİZLE KATKI SUNDUK!

» Hasan Polatkan Havalimanıyla ilgili açıklama yapan **Eskişehir Teknik Üniversitesi (ESTÜ) Rektörü** Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu, 36 yıllık eğitim tecrübesiyle sivil havacılığın gelişmesine önemli katkı sunduklarını söyledi.

» Uçuşların eskisi gibi olacağını belirten Döğeroğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a, AK Parti Milletvekili Nabi Avcı'ya, ESO Başkanı Celalettin Kesikbaş'a, EOSB Başkanı Nadir Küpeli'ye ve ETO Başkanı Metin Güler'e teşekkür etti. **>9'DA**

ESTÜ'de makale ödülleri

Haberler > Güncel

15 Nisan 2022 10:57

2022 Yılı Bilim, Teknoloji, Sanat ve Tasarım Ödülleri Makale ödülü kategorileri kapsamında dereceye giren Eskişehir Teknik Üniversitesi öğretim üyelerine

yönelik olarak ödül töreni yapıldı.

10 B

Beğen

Törene Rektör Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu, Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Gürsoy Arslan ve Prof. Dr. Alper Çabuk ile öğretim üyeleri katıldı. Açılış konuşmasını yapan Araştırma ve Lisansüstü Süreçler Direktörü Prof. Dr. Servet Turan, araştırma ekosistemi içerisinde; öz motivasyon, akademik atama-yükseltme ve ödül yönergesi gibi öğelerin oldukça önemli etkenler olduğunu belirterek söze başladı.

YILIN PERFORMANSI

Rektör Prof. Dr. Döğeroğlu, "Sizlerin de bildiği üzere bir "Bilim, Teknoloji, Sanat ve Tasarım Ödülleri" yönergemiz var. Her seferinde ifade ettiğimiz gibi marifet iltifata tabiidir. 2021 yılında yayımlanan çalışmalarıyla bugün yılın makale şampiyonu ve yılın makale performansı ödülleri almaya hak kazanan tüm öğretim elemanlarımızı ve yine makale kategorisinde orta ve uzun vadeli performansın değerlendirildiği ESTÜ 25 ve ESTÜ 50 ödülleri almaya layık görülen tüm öğretim elemanlarımızı bir kez daha kutluyor ve başarılarının devamını diliyorum" dedi.

SERTİFİKALAR TAKTİM EDİLDİ

Konuşmaların ardından yılın makale şampiyonu ve yılın makale performansı ödülleri almaya hak kazanan öğretim üyelerine Rektör Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu tarafından sertifikaları takdim edildi

HEDEF DÜŞÜK KARBON

Eskişehir Sanayi Odası Sürdürülebilir Yeşil Sanayi Birimi tarafından Eskişehir Madencilik Kümelenmesi üyelerinin katılımlarıyla AB Yeşil Mutabakat ve Eskişehir Model Fabrika süreçlerinin detayları ESO Meclis Salonunda değerlendirildi.

Geniş katılım

Toplantıya Eskişehir Madencilik Kümelenmesi Başkanı Metin Çekiç, Sürdürülebilir Yeşil Sanayi Biriminden Sorumlu ESO Genel Sekreter Yardımcısı İsmail Öztürk, **Eskişehir Teknik Üniversitesi** Ekoloji A.B.D. Başkanı, ESO Sürdürülebilir Yeşil Sanayi Birimi Danışmanı Prof. Dr. Cengiz Türe, ESO Sürdürülebilir Yeşil Sanayi Uzmanı Gözde Çolak ve küme üyeleri katıldı.

Petrol kaynakları

Madencilik sektörünün karbon emisyonunu azaltmak için neler yapılabileceğini açıklayan Başkan Çekiç, "Petrol kullanımını azaltabilir. Gelecek zaman içerisinde maden ocaklarımızda kullandığımız petrol kaynaklı araçlarımızı elektrikli araçlara çevirebiliriz. Bunun dışında yenilenebilir enerji kaynaklarına geçilebilir. İş yerlerimize güneş enerji santralleri kurabiliriz" dedi. (HM)

ESKİŞEHİRLİ ÖRÜMCEK DÜNYA LİTERATÜRÜNDE

Eskişehir'de bir grup akademisyen tarafından keşfedilen ve "Brachythele zonsteini" adı verilen tuzak kapılı örümcek türü dünya literatüründe yerini aldı.

Eskişehir Teknik Üniversitesi (ESTÜ) öncülüğünde bir grup akademisyen kentteki örümcek türleri üzerine çalışma yaptı.

Kentin Kalabak ve Tandır mahallelerinde, farklı bir tuzak kapılı örümcek türüne rastlandı. Yaklaşık 2 yıl süren çalışma sonunda örümceğe "Brachythele zonsteini" adı verildi. Yeni tür, Arthropoda Selecta adlı uluslararası hakemli bir dergide yayımlanarak dünya literatürüne girdi.

ADINI ARAKNOLOGTAN ESİNLENEREK VERDİLER

Keşif ekibinden Doç. Dr. Recep Sulhi Özkütük, Türkiye'de 53 familyaya ait 1247 örümcek türünün bulunduğunu, bunlara yenilerinin eklendiğini söyledi. Örümcek türleri üzerine Eskişehir ve çevresinde çalışmalar yaptıklarını anlatan Özkütük, şöyle konuştu: "Arazi çalışmalarında örnekleri topladık. Daha sonra bu örneklerin ayrımı yapıldı. Bu türlerin hepsi gözden geçirildi. Bunun ardından farklı örümcekleri ayırdık. Dünyada yapılmış çalışmaları inceledik. Yaklaşık 2 yıl süren çalışma sonunda yeni tür olduğuna karar verdik. Teşhisler, fotoğraflar, literatür taraması gibi işlemleri yaptıktan sonra Arthropoda Selecta adlı uluslararası hakemli bir dergide yayımlandı. Bu türe 'Brachythele zonsteini' adını verdik. Daha önce birlikte çalıştığımız araknolog Sergei Zonstein'a ithafen örümceğin adını vermeyi uygun gördük."

Özkütük, "Brachythele zonsteini" türünün, toprak altında yaşadığı için "tuzakçı örümcek" olarak da adlandırıldığını bildirdi.

Yer altına ağıla etrafını ördükleri yuva kazan türün, daha sonra yüzeydeki çıkış noktasına bir kapak oluşturduğunu ifade eden Özkütük, şu bilgileri paylaştı: "Kapağı yuvanın üzerine kapatıyor ki dışarıdan görmek neredeyse imkânsız. Kapağın etrafına döşediği ağılarla da yakından geçen herhangi bir av olduğunda titreşimlerle bunu hissedip dışarıya çıkarak avlanıyor" dedi.

Aynanın bir tarafında gazeteciler bir tarafında okuyucular var

2020'nin başından itibaren tüm dünyada etkili olan bir salgın var, Covid-19 salgını ve bu süreçte gerek hastalığın kaynağı gerekse korunma yöntemleri ile ilgili çok fazla bilgi, haber paylaşıldı ve paylaşılmaya devam ediyor. Eskişehir...

25 Nisan 2022, 14:33

2020'nin başından itibaren tüm dünyada etkili olan bir salgın var, Covid-19 salgını ve bu süreçte gerek hastalığın kaynağı gerekse korunma yöntemleri ile ilgili çok fazla bilgi, haber paylaşıldı ve paylaşılmaya devam ediyor. Eskişehir Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Asuman Kaya ile bu süreçte yayınlanan haber ve etkilerini konuştuk.

Sağlık iletişimi, sağlık haberciliği alanında yaptığınız çok sayıda çalışma var. Covid-19 özelinde gerçekleştirilen sağlık iletişimi ile ilgili yayınlanan makaleleriniz de bulunuyor hocam. Sağlık iletişimi ve sağlık haberciliği denildiğinde ne anlamamız gerekli?

Sağlık, bireylerin temel, vazgeçilemez, devredilemez hakları arasında yer alır. Aynı zamanda sadece fiziksel değil ruhsal olarak da tam bir iyilik halini ifade eder. Bu anlamıyla da sağlık, bireyin var olduğu toplum ve sosyal çevresi ile ilişkisinden eğitime, politikadan hukuka kadar çok geniş ve farklı disiplinle ilişkilidir. Sağlık iletişimi de bu farklı disiplinleri kapsayan ve sağlığın geliştirilmesi amacıyla geliştirilen iletişim strateji ve yöntemlerinin uygulanması olarak ifade edilebilir. Sağlığın geliştirilmesi anlamında yapılan çalışmalar ise bireyin sağlık hakkı ile ilgili bilinçlendirilmesi, sağlıklı çevrede yaşama hakkının korunması, sağlık konusunda bireylerin, toplumların bilinçlendirilmesi, farkındalık yaratılması, doğru bilgi ihtiyacının karşılanması olarak sıralanabilir. Özellikle SARS, MERS, AIDS, COVID-19 gibi salgın hastalıklar söz konusu olduğunda halkın bilgilendirilmesi, doğru bilgi aktarılması konularında medya ve sağlık haberleri önemli rol oynamaktadır.

Kontrolsüz paylaşımlar kaygı ve kaosa neden oldu

Özellikle salgın hastalıklar söz konusu olduğunda medyanın kişileri bilgilendirme, konu ile ilgili farkındalık yaratma konusunda önemli olduğunu söylediniz. Covid-19 salgınında yapılan haberciliği nasıl değerlendiriyorsunuz?

Covid-19'un bir bölgede başlayıp hızla tüm dünyaya yayılması, başlangıçta tanımlanamaması, tedavisinin olmaması ve öldürücülük oranının yüksek olması herkesi aşırı derecede korkuttu. Ayrıca bu belirsizlikler nedeniyle genel olarak sağlık iletişimi stratejileri açısından yaşanan bazı aksaklıklar da kişilerde bu korkunun artmasına neden oldu. Hatırlarsanız ilk yayınlanan haberlerde Çin'de zorla evlerine hapsedilen, evlerin balkonlarından atlayıp kaçan, yollarda yürürken düşen insanlar vardı. Hastalığın kaynağı olarak "içilen yarasa çorbası" veya "yenilen pangolin" gösteriliyordu. Bu belirsizlik dönemlerinde kontrolsüz paylaşıma giren enfeksiyonlar, birbirleriyle çelişen bilimsel açıklamalar da insanlardaki kaygı ve kaos algısının artmasına dolayısıyla da korkunun güçlenerek çoğalmasına neden oldu. Haberlerde özellikle de sağlık haberlerinde geleceğe dair belirsizlik, risk ve tehlike algısının değişimi okuyucuyu paniğe yönlendiren unsurlardandır. Özellikle Covid-19 döneminde yayılan yanlış bilgi ve sahte haberler ile olay yeni bir boyut kazandı. Bu durumda Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından "pandemiye eşlik eden infodemi" olarak ifade edildi.

İnfodemi nedir?

Covid-19 ile hayatımıza giren pek çok kavram var. Bunlardan birisi de sizin de belirttiğiniz gibi infodemi. Ama konunun daha net anlaşılabilmesi için epidemi, endemi, pandemi, infodemi kavramlarını tanımlar mısınız?

Aslına bakarsanız sağlık haberciliğinde karşımıza çıkan temel sorunlardan birisi budur. Haberde kullanılan ve okuyucu tarafından anlaşılabilen terim ve ifadeler. Terminoloji, jargon olarak da adlandırılabilir. Her zaman için "iyi" bir sağlık haberi nasıl olmalıdır sorusu yanıtlandığında herkesin aklına gelen yanıt "Haberde ne söylenildiğinin anlaşılmasının gerekli olduğu"dur. Bir hastalık veya enfeksiyon belli bir coğrafyada, toplulukta sürekli olarak görülüyorsa endemik olarak tanımlanır. Burada asıl olan hastalığın sürekli olarak görülmesidir. Belli bir coğrafya veya grupta, hızla, aniden ve beklenmedik bir şekilde, beklenenden fazla görülmesi durumunda ise hastalık epidemi yani salgın olarak tanımlanmaktadır. Epidemik olarak tanımlanan hastalığın birçok ülkede, küresel düzeyde yaygın olarak görülmesi durumunda ise pandemik olarak tanımlanmaktadır. Bir hastalığın pandemi olarak tanımlanabilmesi için DSÖ'nün üç temel kriteri bulunmaktadır. Yeni bir virüs olması, insanlara kolayca geçebilmesi, insandan insana kolay ve sürekli bir şekilde bulaşması. 11 Mart 2020 tarihinde Covid-19 DSÖ tarafından pandemi olarak ilan edilmiştir. İnfodemi ise kriz dönemlerinde konu hakkında hem doğru hem de yanlış bilginin hızlı ve geniş kapsamlı olarak yayılmasını ve bilginin doğruluğunun teyit edilemediği bir bilgi salgınına ifade eder. Doğru ve yanlış bilginin ayırt edilememesi durumu da Covid-19'da olduğu gibi kamu sağlığı sorunu olarak tanımlanabilir.

Aynanın bir tarafında gazeteciler bir tarafında okuyucular var

Covid-19 örneğinden yola çıkarsak sağlık haberciliğinin demanüplatif, korku ve panik uyandıran, sahte-yanlış bilgi paylaşımının önüne geçmek için neler yapılmalıdır?

Sağlık haberciliğinin temel işlevi insanların sağlık konusunda aydınlatılması, halk sağlığı konusunda farkındalık yaratılması ve bilinçlendirilmesidir. Özensiz, eksik veya yanlış yapılan bir sağlık haberi, bireyin yaşamının sonlanmasına veya yaşam kalitesinin düşmesine neden olabilir. Sağlık haberciliğinin zamanında, doğru ve güvenilir haberciliğin yanı sıra, kamu güvenliğini ve sağlığını sağlamak gibi özel bir sorumluluğu da vardır. Bu anlamda yapılması gerekenleri çift taraflı ayna benzetmesi ile açıklayabilirim. Aynanın bir tarafında gazeteciler ve yapması gerekenler vardır. Diğer tarafında ise yazılan haberi okuyan anlayan ve davranışa dönüştüren okuyucu. Gazeteci açısından yapılması gereken, etik ilkelere uygun ve hastalık özelinde bilmesi gereken hususların farkında olarak haber yazmaktır.

Kişilik hakları gözetilmeli

Sağlık habercisinin haber üretiminde profesyonel gazetecilik davranışlarının gereğiyle, kişinin vücut bütünlüğünü bozmamak, yaşam kalitesini olumsuz etkilememek, eşit ve kaliteli sağlık hizmetine ulaşma hakkını engellemek adına, kişilik haklarını da gözeterek, sorumlu davranmasının gerekir. Bir gazeteci sağlık haberi yazarken "zarar vermeme", "doğruluk ve objektiflik", "mahremiyet ve özel hayat", "hakkanîyet" ilkelerinden oluşan sağlık haberciliği etik ilkelerini dikkate alarak haber üretmekle yükümlüdür. Bu konu ile ilgili olarak daha detaylı bilgiye YÖK tez tarama sisteminde de yer alan doktora tezinden ulaşabilirsiniz. Covid-19 özelinde ise birçok kuruluşun özel olarak hazırlanan doğru bilgiye erişim ve haber yazarken nelere dikkat edilmesi gerektiğini açıklayan gerek DSÖ gerekse diğer uluslararası organizasyonların hazırladığı kılavuzlar mevcut.

Okuyucu haberleri değerlendirebilmeli

Tüm bu düzenlemelerin ortak olarak vurguladıkları ise doğru ve kanıtla dayalı haber yapılması, tıbbi terimlerin doğru ve anlaşılır kullanılması, haberdeki kişilerin mahremiyetine saygı gösterilmesi, damgalayan, aşağılayan, ötekileştiren dil kullanılmamasıdır. Okuyucu açısından ise yapılması gereken, sağlık okuryazarlığı çerçevesinde haberlerin değerlendirilebilmesidir. Sağlık okuryazarlığı, temel sağlık bilgisine ulaşabilme, anlayabilme ve değerlendirebilme ve kullanabilme becerisi ile ilgilidir. Bu anlamda sağlık okuryazarı olan kişi haberde yer alan bilginin doğruluğu veya yanlışlığını fark edebilen, bilgi doğrulama yollarını bilir. Sağlık haberlerinde yer alan belirsizlik, risk ve tehlike algısının fark ederek paniğe kapılmaz ve doğru sağlık davranışını sergiler.

OTOMOBİL TASARIMLARI HAYRAN BIRAKIYOR

Eskişehir Teknik Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü üçüncü sınıf öğrencisi Begüm Baygıner, çocukluk yıllarında başlayan resim ve otomobil tutkusunu, otomobil tasarımıyla devam ettirmek istiyor.

Baygıner, resmin çocukluğundan itibaren hayatında olduğunu, aynı zamanda küçükliğinden beri oynayacak otomobil ve otomobil resimlerinden koleksiyon yaptığı, Formula 1 yarışlarını izlediğini söyledi. İlginç devam etmesi üzerinde otomobil tasarımcısı olmaya karar verdiğini dile getiren Begüm Baygıner, "Fakat bunun ülkemizde çok örneği olmadığını biliyordum ve nasıl bir yol izleyeceğimi bilmiyordum" dedi. Daha sonra tasarımcı olabilmek için endüstriyel tasarım bölümünde okuması ve oradan ilerlemesi gerektiğini öğrendiğini

anlatan Baygıner, "Çok araştırmaya yaptım fakat puanım yetmeyip üniversitede bu bölümü okuyamayınca pandemide tesadüfen karşılaştığım otomobil tasarım kursuna yazıldım. Hocam da İtalya'da Alfa Romeo'da konsept tasarım yapmış bir Türk'tü. Onun kattığı bakış açılar sayesinde çok farklı düşüncelere ulaştığımı düşünüyorum" diye konuştu. Öncesinde olduğu gibi kurs sonrasında da birçok çizim yaptığını ifade eden Baygıner, Gazi Üniversitesi Otomobil Topluluğu için tasarladığı otomobilin bu yılki

TEKNOFEST'te görücüye çıkacağını söyledi. Begüm Baygıner, yaptığı çizimleri sosyal medya hesaplarından paylaştığını, Hollandalı yarış pilotu Max Verstappen tablosu üzerine Honda markasının logosunu çektiğini ifade etti. Baygıner, "Çizimlerimi Honda Formula 1 direktörüne ilettim. Gönderdiğim resimlerin karşılığında onlar da bana Red Bull pilotu Max Verstappen ve Sergio Perez'in imzaladığı bir şapka ve kartlar gönderdi. Bunlar da koleksiyonumun en güzel parçalarından oldu" ifadesini kullandı. **AA**

ÖZEL SPORCULAR MADALYALARINI ALDI

Eskişehir'de ilk kez düzenlenen Özel Sporcular Atletizm İl Birinciliği'nde ödüller sahibini buldu. ESTÜ Atletizm Pisti'nde gerçekleştirilen yarışlarda 35 sporcu mücadele etti.

Dereceye giren sporculara ödülleri verildi.

Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu Eskişehir İl Temsilciliği tarafından Mehmet Güney anısına düzenlenen Atletizm İl Birinciliği müsabakalarında madalyalar sahibini buldu. Eskişehir'in ilk kez ev sahipliğini yaptığı organizasyon **ESTÜ** Sahası'nda gerçekleştirildi. 100 metre, 200 metre, 400 metre ve 800 metre yarışlarının aynı sıra Gülle ve Disk atama müsabakalarında 35 özel sporcu, dereceye girmek adına mücadele verdi. Çekişmeli mücadeleler sonunda Down, Mental ve Otistik kategorilerinde dereceye giren sporcular törenle madalyalarını aldı. Yarışmaları yakından takip eden Özel Sporcular İl Temsilcisi Canan Dağışan, **ESTÜ** Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Alper Çabuk ve Spor Bilimleri Dekanı Prof. Dr. Metin Erdem'de müsabakalar sonunda dereceye giren sporcuları kutlayarak ödülleri takdim ettiler. (Spor Servisi)

Özel sporcular, Atletizmdeki hünerlerini sergiledi

ATEŞLİ SİLAHLARDA 2 REKOR 4 MADALYA

Murat Tahtalı 50 metre yat müsabakasında...

Zeynep Gökçe Demirci ve Ceylin Eren finaldeyken...

Büyük gurur.

Eskişehirli sporcular 6-12 Nisan tarihleri arasında Mersin Erdemli'de yapılan Ateşli Silahlar Bütün Dallar Türkiye Şampiyonası'na damgasını vurdu.

■ Antrenörler Mübeccel Çalhan ve Veli Can Çalhan nezaretinde eğitim alan sporculardan Zeynep Gökçe Demirci, Ceylin Eren, Ayşenur Yılmaz, Hayat Tosun, Genç Kadınlar 50 metre Ateşli Tüfek, Burak Tahtalı Büyük Erkekler 50 metre Ateşli Tüfek'te yarıştılar. 50 metre Serbest Tabanca ve 25 metre Standart Tabanca branşında ise Cihat Vaysal, 25 metre spor tabancada da Damla Gürler Genç Kadınlarda, Bilge Çoban Büyük Kadınlar kategorisinde yarıştılar. 50 metre Ateşli Tüfek 60 atım yat ve Olimpik bir branş olan 50 metre 3 pozisyon (Çökerek 20 yatarak 20 Ayakta 20 atış) 60 atışlık yarışmalarda Tepebaşı Avcılık Atıcılık Balıkçılık İhtisas Spor Kulübü'nün milli takım sporcusu Zeynep Gökçe Demirci rekor kırdı. Yapılan finaller sonucunda De-

mirci rekorlarını Altın Madalya ile taçlandırdı. Zeynep aynı zamanda elde ettiği puanlar ile milli takımında yer almayı hak etti. **Eskişehir Teknik Üniversitesi** Spor Kulübü Sporcularından Damla Gürler 25 metre spor tabancada yarışmalar sonucunda ikinci olarak Türkiye Şampiyonu'nun belirlendiği yarı Final yarışmasına katılmayı hak etti. Yapılan final yarışmalarından sonra ilk kez katıldığı final sonucunda büyük bir başarı göstererek birinci oldu ve Altın Madalyayı kazanarak Türkiye Şampiyonu oldu. Yine aynı müsabaka da **Eskişehir Teknik Üniversitesi** Spor Kulübü sporcusu Bilge Çoban 5 metre spor tabancada 3'üncü olarak girdiği Final yarışmasını ikinci olaraktamamladı ve Gümüş madalyanın sahibi oldu.

B sporcu ile ter döküler.

TÜRK DÜNYASI VAKFI iftar yemeğinde buluştu

Türk Dünyası Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Nâbi Avcı'nın ev sahipliğinde, 20.04.2022 Çarşamba günü Eskişehir Öğretmen Evi'nde iftar yemeği düzenlendi

ESKİŞEHİR Valisi Erol Ayyıldız, Milletvekili Prof. Dr. Emine Nur Günay, **Eskişehir Teknik Üniversitesi** ve Osmangazi Üniversitesi Rektörleri, Eskişehir'in kurum ve kuruluşlarından yöneticiler ile Eskişehir'de okuyan üniversite ve lise öğrencilerinin bulunduğu iftar yemeğine 200 kişi katıldı. Unesco Türkiye Milli Komisyonu Başkanı ve Türk Dünyası

Vakfı Genel Kurul Üyesi Prof. Dr. Öcal Oğuz'un hafızalarımızda yer edinen Ramazan gelenekleri ve görenekleri üzere yaptığı açılış konuşması ile iftar programı başladı. Oğuz, gelenekselin geçmişten güç alarak geleceğe aktarılması, yaşatılması ve değerlerin kaybolmasının önüne geçileceğini böylelikle kültürel devamlılığın sağlanabileceğini konuş-

masında vurguladı. Konuşmanın ardından Neyzen Deniz Aladağ, Tanburi Yusuf Daşdemir sahne aldı. Tasavvufi müzik dinletisinin ardından Eskişehir İl Müftüsü Bekir Gerek, yemek duasını okudu. Türk Dünyası Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Nâbi Avcı'nın yaptığı teşekkür konuşmasının ardından program sona erdi. ■ **Bülten**

RADYO
ESTÜ

radyoestu.eskisehir.edu.tr

RadyoESTU

radyoestu

RadyoESTU

Radyo ESTÜ

ESTÜ RADYO KULÜBÜ